

Kap. Stepono Dariaus ir leit. Stasio Girėno vardai yra įamžinti mūsų tautos istorijoje. Jiedu pasikėlė lėktuvu "Lituanica" ir lėkė iš New Yorko į Kauną. Tais laikais lėkimas lėktuvų per audringą Atlantą buvo retenybė. Todėl kap. Darius ir leit. Girėnas tapo žymiais darė Lietuvos ir mūsų tautos garbei.

Kap. Darius ir leit. Girėnas žuvo arti Lietuvos sienos — Soldino, Vokietijos, miškuose liepos 17 d., 1933 m. Mūsų didvyrių nelaimė sukūrė visą mūsų tautą. Mes susilaukėme daug užuojautos nuo kitataučių. Kai kurie iš jų tapo mūsų tautos nuosirdūs draugai. Darius ir Girėnas paliko mūsų tautai testamentą, kuriuo ragina mūsų jaunąją kartą darbuotis ir aukotis savo tautos garbei ir savo tėvų žemės — Lietuvos gerovei.

Mūsų didvyriai nujaudė, kad Lietuva pareikalauja iš savo sūnų ir dukrų daugiau pasiryžimo, daugiau kančių, daugiau gyvybių dėl jos laisvės ir nepriklausomybės. Šio karo metu mūsų jaunuoliai yra pasiryžę karo frontuose. Jie drąsiai kovoja su priešais už Jung. Valstybių saugumą ir už savo tėvų žemės — Lietuvos išlaisvinimą.

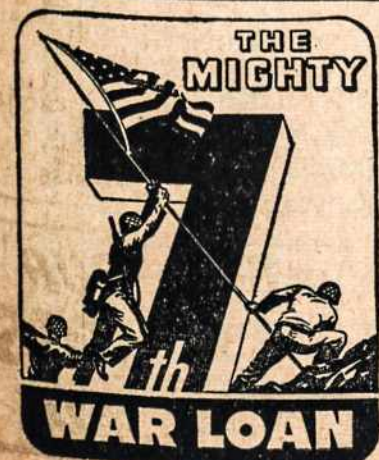
Minėdami Dariaus ir Girėno pasiaukojimą, prisiminkime ir šių dienų mūsų didvyrius, žuvusius karo frontuose, ir taipgi žuvusius ir tebesančius vergijoje mūsų brolius ir seseris Lietuvoje. Daugiau pasiryžimo, daugiau malonų, daugiau darbo, daugiau aukų skirkime pavergtai Lietuvai, kad ji atgautų laisvę ir nepriklausomybę ir kad išblaškyti mūsų broliai ir seserys išliktų gyvi ir be baimės galėtų grįžti į savo numylėtą laisvą tėvynę.

LIEPOS 14-15

Pereitą šeštadienį suėjo lygiai penki metai, kaip Lietuvos okupantai ten prievarta pravedė klastingus balsavimus. Okupantai bolševikai su kvilingu pagalba sudarė kandidatų sąrašą ir Lietuvos gyventojai prievarta buvo varomi balsuoti.

Lietuvos gyventojai galėjo tik tą pasirinkti — eiti balsuoti arba badu mirti, arba kalėjime ar Sibire supūti. Tūkstančiai tūkstančių lietuvių 1940-41 m. buvo ištremti į Sibirą.

Minėdami šią liudną Lietuvos vergijos sukaktį, padarykime didesnę pasiryžimą pavergtą Lietuvą išlaisvinti. Remkime mūsų

Jungtinių Tautų Čarteris ir Sovietų Šeiminkavimas Lietuvoje

New York (LAIC) — San Francisco konferencijoje pasirašytas Čarteris dabar Jungtinių Tautų vyriausybės ir parlamentų svarstomas. Nėra abejonės, kad tas Čarteris jų bus ratifikuotas. Platus dokumentas, susidedantis iš 9,000 žodžių padalintas į 19 skyrių ir 111 straipsnių (USA konstitucija turi 7 skyrius ir 4,300 žodžių).

Čarterio įžangoje nuskaitomas tos tautų sutarties tikslas: ateinančias kartas išsaugoti nuo karo, sustiprinti tikėjimą į pagrindines žmogaus teises, į žmogaus asmens kilnumą ir vertę, sukurti sąlygas, kuriose teisingumas ir pagarba pareigoms, kylančioms iš sutarčių ir kitų tarptautinės teisės šaltinių būtų išsaugotos.

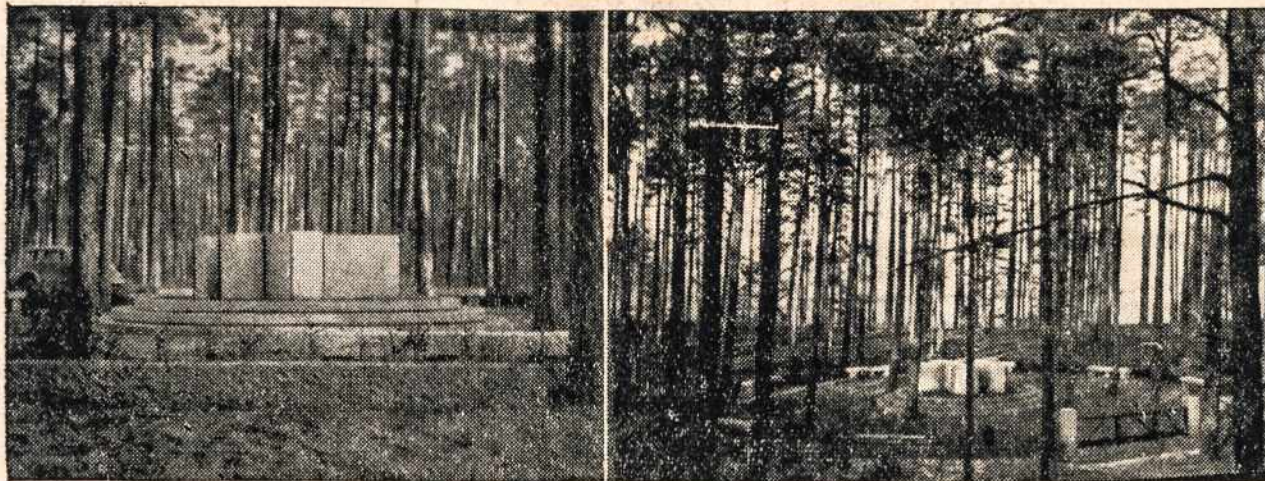
Visų Jung. Tautų yra priimtas ir paskelbtas teisingumo reikalavimas. Po juo pasirašė ir Sovietai. Tuo gi tarpu, rusų okupuotoje Lietuvoje, komunistų partijos diktatūrai viešpataujant, kraštas neturi jokios laisvės. Komunistų partija yra valdžioje, kitos partijos — kalėjimuose ar jau kapuose. Lietuvai per prievartą užmetama visai netinkama bolševikinė ūkinė ir socialinė santvarka, vyksta tautos rusinimas, jokių galių žmonių nėra plėsti laisvą žmonių savivaldą ir už politinės laisvės siekimus žmonės miršta baisiame Sibiro ištremime ar šaudomi be teismo. Net žiauriai caristinė okupacija neįdriso taip nežmoniškai lauzyti gyventojų teises, nes netgi patsai Muravjovas-korikas leisdavo žmonėms teisme gintis, su advokato pagalba, prieš administracijos iškeltus kaltinimus. Dabartinėje okupacijoje gyventojai palikti visiškai komunistų partijos kontroliuojamos — NKVD (slaptos policijos) malonei.

Ištaigas, kurios dirba Lietuvos gerovei, būtent, Amerikos Lietuvių Tarybą, Amerikos Lietuvių Informacijų centrą. Taipgi aukokime savo drabužius ir maistą Lietuvos pabėgėlių ir nuo karo nukentėjusių šelpimui per Bendrą Amerikos Lietuvių Šalpos Fondą, kad nors dalis mūsų tautos išliktų gyva nuobado ir skurdo.

Apgyvendina 300,000 Lenkų Silezijoje

Katowice, Lenkija — Varšuvos lenkų valdžia iškėlė į Sileziją 300,000 lenkų, kur jie ten apgyvendinami visiems laikams, o vokiečiai iškraustomi iš Silezijos į kitas provincijas.

Rusijos raudonoji armija padeda lenkams persikelti ir apsigyventi naujose vietose.

Stepono Dariaus ir Stasio Girėno tragiško žuvimo vieta — Soldino miškas, Vokietijoje, kur prieš dvyliką metų, liepos 17 d., žuvo transatlantiniai lakūnai.

SAKALŲ KELIAIS

Griaudė griausmas, linko medžiai, tratėjo šulai, bet pakilo į padangę šaunūs sakalai. Skrenda audrom, skrenda vėjais, tylumo vakarė — viršum jų susibūrę gūdių naktį taria: — Jei besigrumiant padangėj mum sparnai palūs, žygin, kurin mus lydėję, ruoškitės tad jų! — Tilo vėtros, tilo žiaurios — sakalai negrįžo, tik siūbavo minų minios kryžkelėj prie kryžiaus. — Pasiryžę — nebegrįžo. Būkim sakalais: siekim saulės, siekim laisvės — skriskim jų keliais! K. Inčiūra.

Išgelbėjo Du Kunigu Ir 5 Vienuoles

Iš Armijos Centro, Luzon, liepos 16 — Vietiniai gyventojai, suradę du kunigu ir penkias vienuoles miškuose arti Kiangan, Luzon šiaurinėje srityje, jiems pagelbėjo pasiekti Amerikiečių liniją.

Kunigai ir vienuolės pabėgo šeši mėnesiai atgal kai besitraukianti atgal japonai užėmė Kiangan ir ten apsistojo.

Leit. Stasys Girėnas, skridęs su kap. Darium per Atlanto vandenyną ir žuvęs Soldino miške, Vokietijoje. Žuvimo vietoje Soldino miške, kur transatlantinius lakūnus sutiko mirties angelas, pastatyta jų žuvimo atminimui — pagerbimui paminklas.

Trys Didieji Suvaziavo Berlynan

Berlynas, liepos 16 — Po aštuonių dienų kelionės per Atlantiką, Prezidentas Truman atvyko vakar ir šiandien tikisi susitikti Anglijos premiera Churchill ir generalissimo Stalino konferencijoje.

Prezidentas Truman ir sekretorius James F. Byrnes iš Belgijos lėkė lėktuvu į Berlyną. Belgijoje praleido dvi valandas ir 50 minučių.

Konferencija įvyksta Potsdame, buvusio kaizerio Wilhelmo gražiausioje palociuje.

Galimas dalykas, kad konferencijoje išskirs ir Pacifiko karo klausimas. Rusija skaitosi mūsų sąjungininkė, bet ji dar vis palaiko gerus santykius su Japonija.

Prezidentas Truman apsistojo 30 kambarių rezidencijoje, kuri yra nelabai toli nuo Potsdam palocių — tik 10 minučių važiavimo automobiliu.

Lietuvių Laisvės Pastangų Atgarsiai Pietų Amerikoje

New York (LAIC) — Amerikos Lietuvių Tarybos delegacija į San Francisco konferenciją ir jos memorandumas siekiant Lietuvos laisvės, rado atgarsio ir Pietų Amerikos spaudoje — ir tenais buvo gautas United Press pranešimas apie ALT delegacijos darbus.

Negrįšias į Belgiją

Londonas, liepos 16 — Brusselio radio skelbė Belgijos premiero pranešimą, kad karalius Leopoldas apsisprendė negrįžti į Belgiją. Tačiau nuo sosto jis kol kas neatsisakė.

GEN. EISENHOWER DALYVAUS TRIJŲ DIDŽIŲJŲ KONFERENCIJOJ

Londonas, liepos 16 — nybą, gali dabar pakeisti darbą be savo draft board leidimo.

Pagal š naują palengvinimą visi vyrai suvirš 26 metų ir turį 4-F, 2-A (F), 2-A (L), 2-B (F) ir 2-B (L) klasifikacijos gali pakeisti savo darbus.

Atjaučia Lietuvių Kančias Okupacijoje

New York (LAIC) — Pietų Amerikos ukrainiečių spauda, rašydama apie žmonių egzekucijas Rumunijoje, Čekijoje ir kitur, pažymi, kad ir ten patrijotų naikinimas vyksta taip, kaip Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje.

Palengvinimas Darbininkams

Washington, D. C. — J. V. Armijai prašant, Selective Service patvarkė, kad vyrai 26 ar daugiau metų amžiaus, kurie dėl sveikatos nepriimami į karo tar-

Amerikiečiai Bombomis Suardė Japonijos Plieno Dirbtuves

Sunaikino Priešo 128 Laivelius, 92 Lėktuvus

Guam, liepos 16 — Jung. Valstybių oro laivynas šeštadienį ir sekmadienį smarkiai bombardavo du Japonijos miestus, kur randasi svarbios plieno dirbtuvės.

Amerikiečiai susprogdino dirbtuves ir paliko miestus liepsnose. Taipgi sunaikino arba sužalojo 128 priešo laivelius ir 92 lėktuvus.

Sekmadienį amerikiečiai bombardavo Muroran industrijos uostą.

Japonai neparodė jokio pasipriešinimo. Gen. MacArthur lakūnai paleido bombų lietų ant Kyushu aerodromų, sprogdino ja-

ponų pastatus Formosa saloj.

Reikalauja Laisvės Tremtiniam

New York, liepos 16 — Šiomis dienomis šimtas įžymių asmenų, tarp kurių yra Herbert H. Lehman, ponia Eleonora Roosevelt, Albert Einstein, įteikė Jung. Valstybių vyriausybei petiją, kad paleistų į laisvę 982 anti-nacius tremtinus iš Fort Ontario, N. Y., stovyklos ir leistų jiems "gyventi ir dirbti, kur jie tik nori Jungtinėse Valstybėse".

SOVIETIZACIJA IR KOMUNISTŲ PARTIJOS DIKTATŪRA LIETUVOJE

New York (LAIC) — Maskvos oficialus "Izvestija" Nr. 93 praneša, kad Lietuvos Valstybinė leidykla jau išspausdino Stalino raštus "Apie Leniną", "Apie Leninizmo Pagrindus", "Apie dialektinį ir istorinį materializmą"; taipgi išleistas Stalino gyvenimo aprašymas lietuvių kalba. Okupacinė - sovietų vadovybė Lietuvoje verčia lietuvius savomis lėšomis, panaudojant savas leidyklas, gaminti propagandinę sovietinę - komunistinę literatūrą. Tokių raštų dabar daugiausia ir spausdinama Lietuvoje.

To paties laikraščio No. 50 įdėtas pranešimas apie padėtį Lietuvoje, kuriame pirmoje vietoje pabrėžiama, kad ten gyvenimas tvarkomas pagal komunistų partijos nutarimus.

Spėjama, kad J. V. Senatas, jeigu ne vienbalsiai, tai didele dauguma balsų taip pat pasisakys už tą čarterį.

Sovietai Išgabeno 100 Politinių Emigrantų Iš Suomijos

Stokholmas (LAIC) — Švedų spauda praneša, kad, sovietams reikalaujant, Suomijoje buvo suminta apie 100 rusų emigrantų, kurie čia gyveno nuo rusų revoliucijos laikų ir turėjo Nanseno pasus. Savo laiku patys dabartiniai Sovietijos vađai

Amerikos Armija Nebeduos Maisto Civiliams Europoje

Washington, D. C., liepos 16 — Praneša, kad Jung. Valstybių armija nuo rugpiūčio 31 d. nebeduos maisto civiliams išlaisvintuose Europos kraštuose. Tuo pačiu metu pranešama, kad Jung. Valstybės

naudojosi politinių pabėgėlių, teisėmis, dabar Rusija laužo metų metais priimtus tarptautinių santykių dėsnius, lygiai kaip kad naciai vertė kapituliaciją Prancūziją išduoti jų politinius pabėgėlius.

Šviesos Londone

Londonas, liepos 16 — Vakar pirmą kartą veik po šešių metų Londono gatvėse pasirodė šviesos.

J. V. Senato užsienių reikalų komitetas dvidešimčia balsų pasisakė už San Francisco konferencijoje priimtą čarterį.

Simonaitis Laisvas

Okupuota Vokietija — (LAIC) — Amerikos kariuomenės okupuotoje Vokietijoje atsirado Erdmonas Simonaitis, žinomas Mazosios Lietuvos veikėjas ir pirmasis Klaipėdos krašto sukilėlių Direktorių Pirmininkas.

Iki amerikiečių atvykimo, Simonaitis buvo vokiečių kalinamas koncentracijos stovykloje.

IVAIRIOS ŽINIOS

DR. L. NATKEVIČIŲ PALYDĖJUS

(LAIC) — Iš Europos gautas pranešimas, kad šių metų gegužės 25 d. mirė buvęs Steigiamoji Seimo sekretorius, „Geležinio Vilko“ pulko organizatorius, visuomenės veikėjas ir buvęs Nepaprastas Pasiuntinys ir Įgaliotas Ministras Ladas Natkevičius. Paskutinė jo gyvenimo vieta minima Schruns, Voralberg, Kreis Bludenz, Austrijoje.

Vėlonis buvo gimęs 1893 m. sausio mėn. 19 d. Balsupių kaime, Šunskų vals. Mariampolės apskr. Mokslus ėjo Mariampolės gimnazijoje ir Petrapilio universitete. Rusuose organizavo lietuvius kariškius. Rygoje sušaukė 12-tos armijos lietuvių suvažiojamą ir buvo jo vykdomojo komiteto pirmininku. Lietuvių kariškių buvo išrinktas delegatu į Lietuvos Seimą Petrapilyje. Patekęs vokiečiams į nelaisvę, pabėgo ir per kurį laiką mokytojavo Latvijoje, lietuvių mokykloje. Lietuvoje buvo žemės ūkio M-jos įgaliotinis Vilkaviškio apskrityje. Lietuvos armijoje tarnavo, būdamas artilerijos vyresnysis leitenantas, vėliau - kapitonas. 1919 m. birželio 4 d. buvo paskirtas karo atstovu Latvijoje ir Estijoje. Tų pačių metų vasarą Ministrų Kabineto buvo numatytas siųsti į Jung. Am. Valstybes kariuomenės organizavimo reikalui. Ruošdamasis tai kelionei parašė knygą „Lietuvos Kariuomenė“, kuri ir buvo išleista Amerikoje, New Yorke. Tačiau planuotoje kelionėje jam neteko dalyvauti ir 1920 metais buvo išrinktas į Steigiamąjį Seimą. Lenkams pradėjus pulti Lietuvą, apie 1920 m., spalio 6-7 d., pradėjo organizuoti „Geležinio Vilko“ pulką, vėliau virtusį trečių dragūnų pulku. Kadangi darbas seime neleido nuo-

lat būti prie pulko, tai Natkevičius iš kariškių pareigų pasitraukė, atsiimdamas vien valstybės kūrimo darbus. Buvo išrinktas Pirmojo Seimo nariu, o vėliau — ir Antrojo. Nuo 1923 m. iki 1930 metų gaudamas valstybinę stipendiją, studijavo Paryžiuje ir buvo „Eltos“ korespondentu. 1930 m. buvo paskirtas Užs. Reik. Ministerijos sekretoriumi, o sekančiais metais — toje pat ministerijoje — referentu. 1935 m. buvo perkeltas į pasiuntinybės patarėjus Paryžiuje, o nuo 1939 m. balandžio 1 d. paskirtas Nepaprastu Pasiuntiniu ir Įgaliotiu Ministru Maskvoje. Čia jam teko būti liudnu liudininku Rusijos imperialistinių siekimų ir 1930-1940 metų ultimatumų Lietuvai.

Sovietams okupavus Lietuvą, p. Natkevičius kairių laiką mokytojavo Prienuų gimnazijoje.

Vėlonis buvo ir plunksnos darbininkas. Rašyti pradėjo „Aušrinėje“, vėliau bendradarbiavo „Vilniaus Aided“. Rygoje redagavo kariškių laikraštį — „Laisvas Žodis“, kurs pasukū buvo perkeltas į Petrapilį. Be aukščiausiai minėto veikalo apie Lietuvos kariuomenę, vėlonis dar parašė „Ką privalo žinoti kiekvienas pilietis demokratinėje valstybėje bekuriant“ (1929), „Agresijos sąvokos evoliucija“ (1934).

Svarbiausias jo veikalas tai disertacija da k t a r o laipsniui įgyti, parašytas prancūzų kalba, apie lietuvių - lenkų santykius: — „Aspect Politique et Juridique du Differend Polono - Lithuanien“, išleistas Paryžiuje 1930 metais.

Vėlonis buvo žymus kovotojas dėl tiesos ir laisvės; net minėtojo veikalo pirmame puslapyje įrašė tuos atmintinus Paskalio žodžius:

„Jokia priespaudos pastanga negali susilpninti tiesos: priešingai ji tiesą tik dar labiau iškelia ir išaukština.“

Keturi Kapai Nacių Išskinkintųjų Lietuvių

U. S. Okupuota Vokietija (LAIC) — Vokietijoje, Rottenburgo kapinėse yra palaidota keturi lietuviai mirę nacių koncentracijos stovykloje: 1. Sitkevičius Juozas, 2. Simerlaitis Motiejus, 3. Malinauskas ir 4. Milkevičius Vincas.

Dainuos Birutė Ramoškaitė

Galima jau dabar pranešti, kad laikraščio „Darbininko“ 30 metų jubilėjus parengime, kuris įvyks Spalio 21 d., 1945 m., So. Boston High School auditorijoje dainuos po visą Ameriką gastroliuojančios San Carlo operos artistė Birutė Ramoškaitė iš New Yorke. Mažai kas iš bostoniečių yra girdėjęs Birutę Ramoškaitę dainuojant, bet kas yra girdėjęs, tai visi pasakys, kad ši jau aukštai dainos mense iškilus lietuvaitė artistė ryškiausiai interpretuoja lietuvių liaudies bei populiarias lietuvių mėgiamas dainas. Jai dainuojant, klausytojas pergvena dainojį reiškiamus jausmus.

Todėl, visi įsidėmėkite spalio 21 d., „Darbininko“ jubiliejinį parengimą ir ruoškitės prie jo. Tai bus didelė šventė.

Pranešėjas.

Pakorė 5 Belaisvius Nacius

Fort Leavenworth, Kan. — Penkiuos vokiečius karo belaisvius, kurie buvo nužudyti mirti už nužudymą kito vokiečio belaisvio, pakorė. Tai pirmas toks įvykis, kad mirties bausmė būtų įvykdyta svetims lietuviams karo belaisviams Jung. Valstybėse.

Sakoma, kad visi penki buvo „fanatiški naciai“. Prieš pat pakorimą, jiems buvo leista padaryti pareiškimus. Jų vienintelis prašymas buvo, kad leistų jiems dėvėti savo uniformas vykdant bausmę.

Ukiniai Argentinos Lietuvių Užsimojimai

New York (LAIC) — Argentinos lietuviai verslininkai savo ketvirtame metiniame susirinkime svarstė klausimą sukurti Argentinos Lietuvių Prekybos Rūmus ir urminės prekybos kooperatyvą.

Studijos Apie Lietuvą

New York (LAIC) — Dar prieš šį karą į Prancūziją išvykęs kun. V. Reičiūnas ir tenai mokslus ėjęs Lilio bei Paryžiaus universitetuose, yra parašęs dvi knygas: „Teisinė baudžiamosios kilmės ir jos ūkiški santykiai Baltijos kraštuose“, ir antrą — „Teisinė Bažnyčios padėtis Lietuvoje“.

A + A

ANTANAS KAUNIETIS

Penktadienį, liepos 13 d., 5:40 val. vakare mirė Antanas Kaunietis, gyv. 438 Hillside Ave., Hartford, Conn. Paliko dideliame nuliūdime žmoną ir šeimą.

Palaidotas pirmadienį, liepos 16 d., 9 val. rytą iš Švč. Trejybės lietuvių par. bažnyčios.

A. a. Antanas Kaunietis buvo ilgametis LDS organizacijos narys. Jis visą laiką labai nuosirdžiai darbavosi organizacijoje, būdamas kuopos ir apskričio komisijose ir valdybose; dalyvaudavo LDS seimuose. Bendradarbiavo „Darbininkui“ ir jį nuosirdžiai rėmė. Buvo patriotingas lietuvis ir geras katalikas.

Likusiai nuliūdime poniai Kaunietienei ir jos šeimai, mirus mylimam jos vyrui ir šeimos tėvui, a. a. Antanui Kauniečiui, LDS Centro Valdyba, „Darbininko“ Redakcija ir Administracija reiškia gilią užuojautą. Lai Dievas suteikia a. a. Antano Kauniečio vėlei amžiną ramybę!

KĄ PASAKOJA GRĮŽĘS IŠ RUSIJOS STAČIATIKIŲ DVASININKAS

New York (LAIC) — Į tiesė mums savo pagalbos patriarcho rinkimus Rusijoje buvo pakviesta ir USA stačiatikių dvasininkų delegacija. Vienas tos delegacijos narys šventikas J. D. Dzvonicik savo kelionę patirtus įspūdžius taip apibūdino „Tablet“ korespondentui: Rusijos stačiatikių bažnyčia yra griežtoji sovietų kontrolėje. Stalinas dabar yra linkęs panaudoti saviems tikslams naujai išrinktą patriarchą. Rusijos bažnyčios labai nualintos, netgi bažnytiniai drabužiai yra sovietų vyriausybės nuosavybė. Sovietų komisaras tikybų reikalams laiko dvasiškiją tokioj kontrolėje, kad net ir pamažu tvarkai yra reikalingas jo patvirtinimas. Rusų dvasininkų delegacija buvo pakviesta į Maskvą siekiant suvienyti Rusijos ir USA stačiatikių bažnyčias. Amerikiečiams buvo statoma sąlyga — susilaikyti nuo politinės veiklos prieš Sovietus. Delegatai buvo sovietų automobiliais vežiojami ir gausiai vaišinami sovietų valdžios lėšomis, bet labiausiai jiems į atmintį krito matytosios be kryžių bažnyčios. Ta proga, jie prisiminė ir 15,000 nužudytų dvasininkų Rusijoje. Amerikos Ortodoksų arkivyskupas Teofilis ir USA dvasiškių delegacija spaudai pareiškė, kad Maskvos ir Amerikos bažnyčių susivienijimas neįmanomas, nes USA stačiatikių dvasininkai niekada nesutiks pasiskelbti ištikimais komunistams.

Būdami dėkingi už pašalpą, lietuviai ieško nuolatinių darbų.

„Kur gausime jo? Vokietijoje beveik neįmanoma. Pirmąsiais darbo ryšiai nutruko: karo ugnis darbavietes sudegino. Be to, vokiečiui vokiečiai arčiau, o ne svetimšalis.“

Lietuviai Pabėgėliai Rengiasi Leisti Laikraštį

Šveicarija (LAIC) — Viena žymesnių Europos miestų susispietęs lietuvių komitetas nutarė leisti lietuvišką savaitraštį. Laikraštis manoma pradėti leisti, kai Europoje ims veikti paštas ir geležinkeliai.

MANO TĖVELIS

Mano tėvelis buvo kalvelis, Ok tiku, ok tiku, buvo kalvelis. Kalė per dieną žagrelę vieną, Ok tiku, ir tt. Už tą žagrelę gavo skatiką, Ok tiku, ir tt. Už tą skatiką pirkė ridiką, Ok tiku, ir tt. Vaikai sutūpė ridiką lupę, Ok tiku, ir tt.

AŽUOLAS

Auga ažuols ir bujoja Auga ilgus jis metus, Šakas stiprin ir lapoja, Ir didžiujas prieš kitus. Šaknis leidžia jis į žemę Vis tolyn, tolyn, tolyn; Savo ūgi dangų remia — Auga stipras vis aukštyt. Taip ir tu, lietuvi, augki, Dirbti niekad nenustok! Meile krašto pats ta degki Ir tarp lietuvių nešio!

Pripildyk Sausainių Indą

Jeigu namuose turite vaikų, jei kasdien paruošiate užkandžius dirbantiems ir i mokyklą einantiems, neužmirškite namie visuomet pripildyti sausainių indą. Namie kepti sausainiai gardūs ir visuomet tinka prie kavos, jie taip pat tinka vidurnakčio užkandžiui, kada kaimynai užėina palošti ar pasižmonėti. Šiems sausainiams reikia mažai cukraus, mažai riebalų ir juos lengva iškepti.

MINKŠTI SIRUPO SAUSAINIAI

1/3 puoduko vitaminizuoto margarino.
1/3 puoduko rudojo cukraus.
1 puodukas sirupo (molasses).
1 puodukas sėlenų.
3 puodukai išsijotų miltų.
1/2 šaukštuko malto imbero.
1/2 šaukštuko maltų allspice.
1 šaukštukas sodos.
1/4 šaukštuko druskos.
1/2 puoduko šalto vandens.
Margariną reikia suplakyti iki jis suskystėja, paskui pridėti po truputį cukrų ir gerai sumaišyti. Bemašant pridėti sirupą ir sėlenas, o miltus ir likusius sausius priedus pridėti kiekvieną atskirai, pridėdant to truputį vandens ir maišyti iki pasidarė minkšta tešla. Tešlą sudėti į formas šaukštuku ir kepti 15 minučių karštame pečiuje 375 laipsnių F. karščio. Turi išeiti 2 1/2 tuzino sausainių.

PEANUT SVIESTO SAUSAINIAI

1 1/4 puoduko miltų.
2 šaukštukai baking powder.
1/2 šaukštuko druskos.
1/4 šaukštuko maltų gvazdikėlių.
1/2 puoduko vitaminizuoto margarino.
1/2 puoduko peanut sviesto.
1/2 puoduko sirupo (molasses)
1/2 puoduko rudojo cukraus.
1 kiaušinis.
1 šaukštukas vanilios.
2 šaukštai pieno, jei reikia.

Vienu kartu sumaišyti ir išsijoti miltus, baking powder, druską ir maltus gvazdikėlius ir padėti iki reikės; paskui atskirai suplakti margariną iki jis praskystėja, pridėti prie jo peanut sviestą ir gerai sumaišyti, nemašant įsukti sirupą ir laipsniškai įmaišyti cukrų, paskui pridėti kiaušinį ir vanilą. Sukti iki viskas gerai sumaišyta. Ant galo po truputį įmaišyti miltus ir kitus sausius priedus, taip pat, jei reikia pieną, iki pasidarė skysta tešla. Šaukšteliu pilkit ant blekinės, apie colį

Lietuvos Atbėgėliai Skandinavijoje

Stokholmas (LAIC) — Išlaisvintoje Norvegijoje atsirado keliolika šimtų Lietuvos tremtinių. Daugumoje tai jaunuoliai, savo laiku vokiečių prievarta sumobilizuoti į garsiąją „Todt“ organizaciją (darbo batalijonus).

— Gegužės 12 d. švedų valdžia pašalino patvarkymą, draudžiantį Pabalčio atbėgėliams apsigyventi Stokholme ir jo apylinkėse.

— Gegužės 10 d. Štorkholme buvo sušauktas masinis Baltijos studentų mitingas. Mitinge dalyvaavo nemažas skaičius ir švedų visuomenės veikėjų. Mitingas buvo sušauktas vakarų demokratijų karo pergalei paminėti bei priminti trijų Baltijos valstybių teises ir nepriklausomą gyvenimą. Atitinkamas kalbas pasakė Estijos Senato pirmininkas Pukk, buv. latvių užsienių reikalų ministeris p. F. Cielin' ir Lietuvių visuomenės veikėjas — rašytojas I. Šėinius. Priimtos rezolucijos buvo išsiuntinėtos eilei diplomatinių Atstovybių pirmon eilėn USA ir Britanijos.

Švedijoje gyvenęs žinomas visuomenės veikėjas ir rašytojas — Ignas Jurkūnas Šėinius — pradėjo maršrutinį paskaitų ciklą apie Lietuvą ir Pabaltijį. Paskaitos skaitomos per visą Švediją. Jis organizavo Švedijos Aukštojo Tautinio Švietimo Sąjungą.

Kipras Petrauskas Buvęs Sužeistas

New York (LAIC) — Viena laiške iš Europos pranešama, kad dainininkas K. Petrauskas važiuojant jam iš Palangos, buvęs sužeistas ir kurį laiką gulėjęs Karaliaučiaus ligoninėje. Dabar esąs Lietuvoje.

nuo vienas kito ir kepkit pečiuje apie 12 minučių 375 laipsnių karštyje. Šis mišinys padaro apie 4 1/2 tuzinų gardžių sausainių. G.B.

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS

Surinko ir išleido

Kun. P. M. Juras

Maldaknygė turi 788 puslapius. Minkštas odos viršelis; papuoštas lietuvišku kryžiumi. Paauskuota. Išoriniai puiki, patraukli, bet viduje dar gražesnė. Joje telpa 106 paveikslėliai. Daug jų pajmti iš Mišiolio. Lietuvišku menu dabintų raidžių 22. Evangelijos Sekmadieniams ir Bažnytinėms šventėms. Novenų 12. Litanių 16. Vainikų maldų (Karunkėlių) 7. Giesmių 9. Trejos Mišios (Vienos Liturginės — maldos iš Mišiolio). Graudūs Verkimai. Artį šimto puslapių pašvęsta maldoms ir Švč. Sakramentą.

Nurodoma geri darbai, už kuriuos galima laimėti atlydus. Labai daug įvairių maldų su atlydais. Nurodoma gyvenimo pagrindai — atspausdinta visi Poteriai. Raidės aiškios ir įvairios. Kalba graži. Iš priežasčių karo spausdinta nedaug. Paskubėkit įsigyti. Kaina — \$3.50. Rašyk:

DARBININKAS

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

„Darbininko“ Administracija,

Siunčiu \$..... ir prašau prisiųsti..... knyga(s)

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS šiuo adresu:

Vardas ir Pavardė.....

Gatvė.....

Miestas ir Valstija.....

Ar Įvyksta Siandien Stebuklų? Taip!

Tai sužinosi perskaitęs Prof. Dr. Vyskupo Būčio garsią knygą:

SVENČ. P. MARIJOS APSIREIŠKIMAI LIURDE

Šia knyga susidomėjo visi Amerikos Lietuviai.

Ją skaito ir netikintieji!

Liurdo knyga Gausiai paveiksluota, gražiai kietais viršeliais įrišta, virš 500 puslapių.

KAINA — \$3.50

Kreipkitės su užsakymu:

DARBININKAS

366 W. Broadway So. Boston 27, Mass.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

Table with 2 columns: SUBSCRIPTION RATES and PRENUMERATOS KAINA. Includes rates for Domestic yearly, Domestic once per week, Foreign yearly, Foreign once per week.

DARBININKAS

866 West Broadway, South Boston, Mass Telephone SOUTH Boston 2680

Iš Jaltos į Berlyną

"Trys Didžiuliai" vėl renkasi į konferenciją, šiuo kartu į Berlyną, ar verčiau į jo apylinkes, nes Berlyne užvesta sovietiška tvarka, su kuria bolševikai nebeturi pakankamai informacijų, bet savo akimis matyti daug tiksliau negu girdėti. Tad jie norėtų pasigėrėti bolševikų rojumi. Stalinas vargu švenčiams jų norus patenkinti, bet galų gale jis parodys sverčiams tik tą, kas galima parodyti. Prie panašių atsilankymų Maskvoje jis seniai pripratęs. Kokie ten jausmai bei norai trijų didikų bebūtų, konferencija vis vien įvyks. Kad ji bus karšta, jau iš to galima spėlioti, kokie ten klausimai bus rišami. Anose konferencijose Hitleris buvo stipriausia susitarimo jungtis, nes jis buvo bendras visų priešas, kurį visų pirmiausiai reikėjo nugalėti. Tad karas prieš Hitlerį buvo vieningas uždavinys, kurį atlikti visi buvo lygiai pasiryžę. Dabar jau kas kita. Hitleris nugalėtas ir sunaikintas. Grėšias nuo jo pavojus savaime atpuolė. Karingas įkarštis atslūgo. Jo vietą užėmė šaltas apskaičiavimas, kaip laimėti taiką, ar, tiksliau pasakius, kaip pasidalyti laimėjimo gėrybėmis. Istorija parodo, kad tokiose pokarinių laimėjimų dalybose niekad nebuvo apseinama be nesusipratimų ir net susikirtimų. Ir dabar nebus to išvengta. Priešingai, susikirtimų bus daugiau, nes konferencijos dalyvių ideologijos taip nesuderinamos, kaip vanduo su aliejumi.

Daugelis taip ir mano, kad Rusija naujų reikalavimų nestatys, nes jau pagrobė viską, ką tik norėjo pagrobti. Ji tik stengsis išlaikyti ką su Amerikos pagalba yra užkariavusi. Rodos taip būtų natūralu, bet taip manantieji pamiršta, kad Sovietai yra nusistatę sukommunistinti visą pasaulį, tad Rusijos užgrobito alkius yra nepasotinamas. Ji, žinoma, supranta, kad šiuo momentu viso pasaulio negalės paveldėti, tad laikinai pasitenkins svarbiausiomis Europos dalimis, inimant ir Vokietiją. Visos Vokietijos ji kol kas nereikalauja, bet rytinėje jos dalyje norės stipriai įsikurti ir iš ten darys komunistines ekskursijas į pietus ir vakarus. Ji taip pat reikalaus Dardanelių. Faktinai jau jų iš Turkijos pareikalavo, bet turkai gudriai atsakė, kad tai internacionalinis klausimas ir nustūmė tą dalyką į Berlyno konferenciją. Anglija, žinoma, griežtai prieš tai išeis, ir ginčai bus tokie ilgi ir karšti, kad pavergtų tautų klausimas galės būti tik labai paviršutiniškai svarstomas. Sovietai gerai žino, kad kaltininkui reikia pirmam pulti; tuomet oponentas apie puolimą jau nebe galvoja, nes pats turi gintis. Tačiau mūsų Prezidentas gali padaryti siurprizą. Jo nusistatymas link Rusijos jau nebe toks kaip nabašniko Roosevelto. Jis gali pareikalauti iš Stalino rimto atsiskaitymo. Rusams teks prisiminti, kad 1877-8 m. prieš turkus laimėjimas buvo gerokai apkarpytas — Berlyne.

Jonas Kmitas.

VYTIS ir ERELIS

APYSAKA VII.

Nepavykęs Žygis

— Taip, gerumo. O, kaip gaila, kad jūs niekad nematėte tikrojo rusų nuoširdumo. Juk jisai, tas nuoširdumas — rusškoje blagodušyje — žinomas visam pasauliui! Žinote, kokį kilo sumanymas po 1863 metų sukilimo? Tai buvo genialus sumanymas, tik, deja, neturėjo laiko pilnai įsisiūbuoti. Vyriausybės viršūnėse buvo svarstoma, kaip nuraminti tuos maištingus "paliokus". Ir štai vienas valdininkas — pamiršau jo pavardę, bet žinau, kad tai buvo malorusas — pasiūlė štai kokį sumanymą: "Žinot ką, ponai — sako — mes su maištinga Lenkija ir Lietuva niekad nesuturėsime ramybės, kol stengsimės juos numalšinti ginkluota pajėga. Kariuomenė juos erzina. Matydami maršuojančius kareivius, jie tuojau užduoda sau klausimą: kodėl mes panašios kariuomenės negalime turėti? Ir tuoj juose kyla patriotinis jausmas. Tai negerai. Pabandykime imtis kitokių priemonių. Mėginkime juos sucivilizuoti — ant rusiško kurpalio. Supažindinkime juos su rusų nuoširdumu. O kur tas nuoširdumas geriausiai pasireiškia? Nugį šeimyniniame ratelyje — prieš samovarą! Samovaras tegu bus mūsų tautinės kultūros nešėjas. Prieš jį neišsilaukys nei kiekiausias lenkų-lietuvių atsparumas". Ir žinote, visi valdininkai tam pritarė. Bet kaip čia tą sumanymą įvykdyti? Kad samovaras sėkmingai nešų kultūros misiją, reikia, kad

kas nors iš jo gertų, vadinasi, reikia pradėti apgyvendinti Lietuvą — rusais. Ot, ir prasi-dėjo rusų imigracija į mūsų šalį. Nemanykite, kad tai buvo daroma tuo tikslu, kad išstumtume jus iš jūsų tėvynės — ne. Tai buvo daroma, kad supažindintume jus su — samovarais! Pomadinas linksmai nusijuokė. Vaišmantas su Bitinu priėmė tai kaip juoką ir draugiškai su žandarais išsigėrė. — Skverbiasi į mūsų atvirumą ir tai gana sekmingai, — pamanė Vaišmantas, — bet savo pakaušy turi kažkokį planą, reikia atsargiai. — Taip, taip, tėvučiai, — šnekėjo toliau Pomadinas, — samovaras tai geriausias supažindinimo įrankis. Tik, deja, iš Rusijos iš suvaryta tokių chuliganų, kurie mažai su samovaru tesusipažįsta. Tai girtuoklių ir arkliavagių gaujos. Ot, bėda, kad mūsų vyriausybė tik klaidomis ir netaktais tebesiverčia. Kada jie išmoks? Na, bet ir man laikas traukti namuosna. Maloniai čia laiką praleidau. Na, labai ačiū tamstoms! Ir žandaras pasikėlė eiti. Vaišmantas su Bitinu nustebe į jį žiūrėjo. Toks nemelaginas, gamtos, naturalus nuoširdumas! Ir nieko apie nieką neužsiminė. Matyt, iš tiesų neturėjo jokio reikalo, tik netyčiomis čia užklydo. Bitinas pradėjo svarstyti, ar jam nepasinaudoti šia proga ir neužvesti kalbos apie Andrių Stuobrį. Bet momentas atrodė nepatogus. Pasišnekėjimo kryptis susidarė tokia jauki ir nuoširdi, kad kamantinėti žandarą apie įtariamą asmenį atrodė visai ne vietoje. Be to, ko gi čia rūpintis ir nugąstauti? Žandaras, matomai, nieko nežino nei negalvoja apie buvusius revoliucijos nusikaltėlius. Jam galvoj tik samovaras, cha cha. Koks jis, vienok, sąmojingas ir kaip gerai nusiteikęs!

Kazys Adna.

Argentinos Lietuvių Parapija

Vienintelė lietuvių parapija visoje Argentinoje buvo įsteigta gruodžio mėn., 1941 m. Čia daug pasidar-bavo Tėvų Marijonų vadovas, kun. Jonas J. Jakaitis, MIC. Parapija nėra skirta vien lietuviams, kaip yra Šiaurės Amerikoje, bet prie jos priklauso visi žmonės, gyvenantieji tose bažnyčios ribose. Argentinoje lietuvių turi ne "tautišką," bet teritorialinę parapiją.

GLOBĖJA

Parapijos globėja yra Gailastingumo Motina Aušros Vartų Vilniuje, kurios šventė yra lapkričio 16 d., tačiau išskilmės nukeliamos į sekmadienį. Bažnyčios dideliame gražiame altoriuje randasi didelis, meniškasis Josios paveikslas. Lietuvos ministras, Dr. Kazys Graužinis, jo žmona p. Laimutė dovanojo tą paveikslą lietuvių bažnyčiai. Piešimo darbas tai gražus kūrinytis, išėjo iš lietuvių artisto Petro Rimšos rankų. Tas artistas yra pagarsėjęs Argentinoje, dabar užima Bolivijos valstybės meno direktoriaus vietą.

VEIKLA

Parapijos darbuotė vykdoma kaip bet kokioje Šiaurės Amerikos parapijoje. Dalinai žiūriava į tos šalies sąlygas.

Moterys gyvai veikia "Mergaičių ir Moterų" Birutės d-joje. Jų specialybė suruošti įdomų Motinos Dienos parengimą su gražiom pamaldom. Jos šiuo atžvilgiu pralenkia kitos krypties lietuvius... Jų jų

tikslas: labdarybė, pašalpa, katalikiška ir tautiška akcija.

Gyvojo Rožančiaus dr-ja turi nuo 200 iki 300 narių. Vyrų d-ja (Aušros Vartų) yra nauja, bet veikli vyrų grupė. Ji yra parapijos parama.

Aušros Vartų Choras gieda pamaldose bažnyčioje ir lietuviškų vakarėlių rengimą ima savo rankose.

Sv. Kazimiero Seserys (jos darbuojasi Argentinoje jau 4 metai) tvarko Mergaičių Sodaliciją.

SAKRAMENTAI

Paskutiniaus keliais metais buvo pakrikštyta apie 200 vaikų. Čia pagirtinas lietuvių tėvų pavyzdys, kurie atvažiuoja net už 4—8 mylių, krikštinti savo vaikus, kad metrikai būtų lietuvių parapijoje.

Didesnė lietuvių Imigracija vyko 1925-1931 m. Tais laikais nebuvo parapijos, bet lietuviams emė šliūbus įvairiose bažnyčiose. Tad, "senesnioji karta" jau vedusi. O jaunesnioji tik rengiasi. Nors ir čia, paskutiniaus metais įžengė į moterystės luomą apie 50 porų.

1942 - 1943 metais priėmė Sutvirtinimo Sakramentą apie 250 lietuvių.

Be galo gražus vaizdas yra Didįjį Seštadienį arba Velykų rytą, žiūrėti, kai iš visų pusių privažiuoja lietuvių, laukia savo eilės eiti Velykinės išpažinties.

...ir taip lietuvių naudojasi Sakramentais.

MIRTIS

Argentinoje numirusių žmogų palaidoja per 24 va-

niškai svarstomas. Sovietai gerai žino, kad kaltininkui reikia pirmam pulti; tuomet oponentas apie puolimą jau nebe galvoja, nes pats turi gintis.

Tačiau mūsų Prezidentas gali padaryti siurprizą. Jo nusistatymas link Rusijos jau nebe toks kaip nabašniko Roosevelto. Jis gali pareikalauti iš Stalino rimto atsiskaitymo. Rusams teks prisiminti, kad 1877-8 m. prieš turkus laimėjimas buvo gerokai apkarpytas — Berlyne.

Guam salos aerodroma, kurioje Amerikonai laiko daug bombierių. Chief of Staff Gen. George Marshall pasakė, kad nuo šio aerodromo kasdien tūkstantis bombierių skris bombarduoti Japoniją.

landas. Kūnus nebalzamuoja...

Vienas iš Tėvų Marijonų buvo pašauktas pas ligonį — lietuvi, sergantį vėžio liga.

Žmona įspėja, "jau laikas, kaip nebuvo išpažinties". Vienuolis įėjo į mažą kambarį (4 by 7 feet) rado lovoj sumenusį žmogų.

— Kaip gyvuoji? — Blogai... prakaito lašeliai renkasi ant veido.

Prasidėjo polemika. Žmogus miršta — nesiruošia išpažinties... Ar matei Dievą, kunigėli? Ah, ah, amžinas gyvenimas — numojo ranka...

Tėvas Marijonas ieško nugalėjimo būdą — priemonės... mirties malda, Dieve, neduok, kad žūtų... Staiga ligonis atsigręžė veidą į sieną...

Kunigas kalba: "Žmoge-

li, atlik išpažintį" — daro kryžiaus ženklą.

Ligonis atkerta: "Nežinau kaip pradėti..." Kunigas garsiai taria: "Vardan Dievo, Tėvo..."

Na, kada buvote išpažinties? Nurimo ligonis — pradėjo savo išpažintį. Atlikęs tą darbą, jis sunkiai alsavo.

OI, KO ŽVENGI

Oi, ko žvengi, žirgeli, Oi, ko žvengi, bėrasai, Oi, ko žvengi, žirgužėli, Iš stailinės vedamas?

Ar tau gaila avių, Ar baltųjų dobilų, Ar tau gaila srovės upių, Ir šaltinio vandenio?

Nei man gaila avių, Nei baltųjų dobilų, Tik man gaila srovės upių, Ir šaltinio vandenio.

Sunki Atbėgėlių Buklė Vokietijoje

"Mūsų pragyvenimo šaltiniai nyksta: karas sugriovė ne tik gyventojų pastoges, bet nušlavė ir visas dirbtuves bei įmones miestuose. Mes likome be darbo, o kartu su tuo ir be duonos, o kaip kas ir be pastogės. Juo toliau, tuo sunkiau".

NEBĖRA NĖ BULVIŲ.

Vienas daktaras iš Bode-no ežero pakrančių rašo:

"Su maistu kaskart vis sunkiau. Ypač su duona. Bulvių visai nebėra. Laukiame pagalbos... Pačiam neišėjus to kryžiaus kelio, sunku ir suprasti, koks milžiniškas, neapsakomas vargas prisilgė mus... Kentėjome nuo bombų..."

BOLŠEVIKUS ATSIMINUS

Lietuviai jokių būdu nenori patekti į Sovietų okupuotas sritis. Viename laiške lietuvių prisimena vieno darbininko, septynetos vaikų tėvo, žodžius: paklaustas, ką jis darytų, jei bolševikai užimtų miestą, išblyškęs atsakė: "Geriaus tegu mane ir mano vaikus čia pat vietoje sušauda, negu bolševikams atiduoda!"

vo. Taip, jis rytoj lauks Sv. Komunijos...

Rytoj, priėmė maldingai Ostiją. Pasimeldė... "Gimiau katalikas, mirsiu kaip katalikas".

Praėjo kelios dienos — tas žmogus mirė...

"AUŠROS VARTAI"

Šalia Buenos Aires miesto yra Avellanėdos priemiestis. Čia ir kyla į dangų lietuvių bažnyčios bokštas, kurio pamatai paremti Amerikos ir Argentinos lietuvių aukomis, dar daugiau pasisventimu ir darbu... tai meilės bei tikėjimo simbolis... ir pragaros vartai jos nenugalės.

kinai išdumtų kurį ir girias. Tuo tarpu mėgins ko ilgiausiai sutrukdyti Pomadiną, vaišindamas jį skaniausiais gėrimais. Bet ir Pomadinui, tur būt, atėjo galvon ta pati mintis, nes jis mandagiausiai, bet drauge ir griežiausiai užprotestavo. Kam čia dar ruošti kitą vežimą ir varginti šeiminką?

— Jokių būdu! Tamsta dėl manęs nori atitraukti tarną nuo darbo — ne, ne, ne! Aš su tuo nesutiksiu! Vaziuot su manim — kas kita, jei tamstos norite pasivažinėti. Mano vežimėlis platus — bus pakankamai vietos trims susėsti.

Nei mandagiausi Vaišmanto įkalbinėjimai, nei masinimas madeira nieko negelbėjo. Pomadinas neduosias jiems vartoti savo vežimo, ir tiek. O jei jie būtinais užsispyrė tai daryti, tai jis nenorės būti tokios gaisraties liudininku ir važiuosias tuojau vienas. Kelią bet kas jam parodysias. Nebuvo kas daryti. Vaišmantas su Bitinu nujautė, kad tas "mažas reikalėlis", kurį žandaras turi pas Andrių, yra Tautgėlos ir Bezicko intrygų pasėka ir gali liūdnai Stuobriui pasibaigti. Juodu būtinais norėjo matyti, kaip giliai Stuobrys įklampytas, ar darys jam kratą ir kuo jis bus kaltinamas. Tai viską matant, bus daug lengviau pačiam Bitinui orientuotis. Tad jiems būtinais reikėjo važiuoti drauge. Abudu tai vienodai suprato ir liūdnais veidais sėdosi į Pomadino vežimą. Tą liūdesį užmaskavo neva tuod, kad Pomadinas nepriėmė jų mandagaus pasisiūlymo patarnauti. Bet žandaras, rodos, nekrepinė ne mažiausio dėmesio ir jų liūdesi ir pasiaiškimumus. Jis pats buvo pilnas gailėsčio, kad apie tai užsiminė. Tiek vargo dėl tokio mažmožio! Ir taip jie visi, vieni kitus apgauliodami, traukė į Pupkaimį.

(Bus daugiau)

Prarastas Kryželis

Vertė J. Butkevičius.
(Nuostabus Užsimastymas)

Kartą viena Mažoji Siela išsiruošė į didelę ir ilgą kelionę. Ji visiškai nežinojo to, kokios rūšies bus ta jos kelionė, kokios bus toje kelionėje jos apystovos, kokios jei prisieis sutikti kliūtys, — nė, pagaliau, — kaip ilgai ta jos kelionė tęsis? Vos vienas dalykas tikrai jai tebuvo žinomas, būtent, tas, — kad ji išsirengė kelionėn į Tikruosius Savo Namus. Staiga kartu su ja, jos kelionėje, atsirado ir vienas asmuo, kurį ji greitai pavadino savo Vadu ir Mokytoju. Jis prisiartinęs prie jos, — uždėjo jai ant pečių mažą kryželį, gerai jį pritaikė, kad būtų patogų jis nešti, ir pritvirtino prie pečių, kad benešant, kartais jis nenupultų? Tiesa, tai buvo labai mažas kryželis; bet ir pečiai Mažosios Sielos, — taipgi labai maži tebebuvo. Bent kiek sunkesnę našta — jie anaipol nebegalėjo pakelti ir pa-nešti. Uždėjęs kryželį ant pečių — Mokytojas ir Vadas, davė jai keletą labai svarbių ir rimtų nurodymų ir pamokinių, tik vargas, — kad jų prasmės, kaip reikiant, ji nebeįstengė suprasti.

— „Šitas kryželis yra tavo pačios — tikrai tavo pačios, brangusis Mano vaikel! Jis yra tau padirbtas, ir silpnoms tavo jėgoms ir mažiems pečiams — ypatingai pritaikintas, ir geriausiai už kitus visus jis tau tinka! — Tu turi pasistengti išmokyti jį nešti ir mylėti... Jis bus tau didelė pagalba tavo kelionėje, o ne kliūtis ir apsunkinimas. Nebandyk jį pašalinti nuo savęs, arba ant kito iškeisti; nes išmainiusi, — vien tik sunkesnę tegausi... Ir saugok jį labai rūpestingai, nes kai pasiekst savo Namus, — šeimininkas pareikalaus tavęs, kad šį kryželį Jam parodytumėi, ar kartais, kelionėje jo nepraradai? Visi Mano žmonės turi panašius kryže-

lius, kaip ir tu pati. Tie jų kryželiai — yra ypatingas pažymėjimas, kad kiekvienas, kurs tik jį turi ir neša — tas žmogus visuomet Man priklausos! Ir tie visi žmonės, kurie tik kantriai su meile jį neša — vėliau visuomet apturi didelę sau palaimą!“ — su didele meile, rimtai kalbėjo jai Mokytojas.

Taip, Mažoji Siela, visa kaip reikiant pasiruošusi — pradėjo savo kelionę. Visos jos kelionės perspektyvos — jai atrodė gana palankios ir ją patenkinančios. Kelias išsitiesęs pirmyn, kaip tik akys gali užmatyti į tolumą — atrodė lygus, tiesus ir patogus keliauti. Puikūs žali, lapuoti medžiai, tankiai suaugę abiejose kelio pusėse — buvo užtikrinantis laidas, nuo karštų saulutės spindulių arba staiga užėjusio lietaus. Pakelės medžiuose betupintieji paukšteliai visur linksmai čiulbėjo. Padangėje buvo didelė giedra. Visiškai niekur nebesimatė nė mažiausio debesėlio, kuris uždengtų šviesią saulutę, ar aptemdintų gražią mėlyną, viršuje galvos esamą dangišką erdvę.

Draugų kompanijų šioje kelionėje, — taipgi jai buvo pakankamai: Vieni, kartu su ja pradėjo keliauti; antri — ton kelionėn dar tik ruošėsi. O tretieji — gerą gabalą kelio jau buvo nuėję pirmyn, ir radosi jau gerokai pavargę... Vadinasi, šioje kelionėje Mažoji Siela — nebebuvo viena; todėl ir vienatvės nuobodulį, jai nebeprisieis kęsti. Jau iš pat kelionės pradžios ją gana nustebino tas dalykas — kad kiekvienas keleivis ant savo pečių — vis nešėsi uždėtą kryželį; tik retai kurie keleiviai jai atrodė, kad kryželių nebeturiu. Tuos be kryželių einančius keleivius, ji parodė vienam nepažįstamam pro šalį praeinančiam žmogui ir paprašė jo, kad jis tą dalyką jai paaiškintų.

— „Matote, šie visi žmonės priklauso vienai — ir tai pačiai šeimai; jie nebe-

Penki Dėdės Samo karininkai, kurie buvo paimti vokiečių nelaisvėje ir dabartiniu laiku sugrįžę, pasidarę „date“ susitikti New Yorke ir susitikę pakelia stiklines už laimingą grįžimą. Iš kairės į dešinę: Lt. R. F. Corenthal, Traurig, Lt. Abbott Sydney, Lt. Phillip Novick, ir Sgt. Len West.

MOČIUTE

- Močiute, ką padarei,
- Senoji, ką padarei,
- Kam išleidai mane jauną
- Už to šelmio bernelio.
- Jis pragėrė namelius,
- Ir nuo lauko rugelius;
- Jis pragers ir mane jauną,
- Ir nuo rankų žiedelius.
- „Grižk, dukrele, atgalio,
- Grižk, jaunoji, atgalio.
- Gražink savo jaunus dienas
- Ir žaliąsias rūteles“.
- „Motinėle negaliu,
- Sengalvėle, negaliu,
- Jau sudėtos baltos rankos,
- Sumainyti žiedeliai.
- Kai broleliai rugius sės,
- Ant rytojaus pražydės,
- Tai tada, motušėle,
- Aš pas tave sugrįšiu.
- Kai žvaigždėlės puldinės,
- Danguj vietos neturės;
- Kai su šaukštais duoną rieks
- Ir su peiliais putrą srėbs;
- Kai nuo bičių vilnas kirps,
- O iš vaško pečius dirbs;
- Kai seselės rūtas sės,
- Ant rytojaus pražydės;
- Kai plunksnelė dugnan
- grims,
- Akmenėliai viršum plauks;
- Kai broleliai kuolus kals,
- Ant rytojaus jie atžels —
- Kad ir grįšiu, sugrįšiu,
- Lankyt atsilankysiu,
- Gero nedarysiu“.
- Ale savo motinėlei

gaudo smaguriavimų ir nebėga nuo kentėjimų. Skirtumas yra tik tame — kad jie sau pasirinko visuomet nešioti savo kryželius po rūbais paslėptus. Tie paslėptieji jų kryželiai — dar labiau juos spaudžia ir sunkina, nors yra ir nematomi. Neįsivaizduok sau, kad tie visi žmonės visiškai be kryželių keliauja, nors tu ant jų pečių tų kryželių ir nebeturėtai...“ — buvo nepažystamojo jai atsakymas.

Buvo ir tokių keleivių, kurie apie nieką kitą kelionėje nebemastė — kaip vien tik apie savo nešamojo kryželio įkirumą ir sunkumą, kurį jie turėjo pakelti. Radosi ir tokių keleivių, kurie pritrūkę kantrybės — murmėdami prašalino kryželius nuo savo pečių ir paliko juos užpakaly savęs, kad vieton jų pačių — silpnėsnes pasukū juos bekeliaujančios sielos, juos paimtų. Tačiau keliaudami be kryželių — vieton palengvinimo — tik dar daugiau kelionėje pavargę... Bet tai buvo tik išimtinai atsitikimai, kuriuose keleiviai savo kryželius nuo savo pečių pra-

šalino. Gi abelnai, keleivių dauguma buvo kantrūs ir ramūs, tvirtos pasiryžimo spindančiu veidu, tvirtais žingsniais žengė pirmyn, nugalėdami visas kliūtis, kantriai perkėdami visus įvairius kelionės vargus ir sunkumus ir pasniekė simpatijos sau nebe-reikalautami. Kas dėl Mažosios Sielos — tai ji vos vos tegalėjo įsivaizduoti savo kryželio sunkumą. Jis atrodė jai gana lengvas, kelionė gana patogai ir rytas buvo toks šviesus ir giedras!

Kur ne kur, pakelėmis buvo paruošti keleiviams ir poilsio punktai arba stotys, kuriose keleiviai galėjo pailsėti ir visapusiai atsigaivinti. Stotčių įrengimas buvo linksmas,

patenkinantis ir interesuojantis. Kuomet tik ji pasieks vieną iš tokių punktų arba stotčių — ji padarys tam tikrą pauzą ir papirgės atgal į visą tą kelio dalį, kurią ji jau atliko — ir dėliai to — nė truputį nesigailės. Juk ji yra taip jauna ir laiminga! Čia nieko apgailėtino, liūdnino ir nebeapatentinamo, visiškai nebesimato. Ji bekeliaudama iš džiaugsmo šokinėjo, dainavo, skynė ir rinko įvairias gėles, kurių bežydičių čia buvo pilnos pakelės. Gyvenimas jos šioje kelionėje buvo labai geras ir laimingas!

Kartu su savo kryželiu ant pečių — ji taip gi nešėsi ir mažą turimojo savo turto ryšulėlį; tačiau kai malonus rytas praėjo, sau-

lutė aukštai į dangišką erdvę iškilo — ta jos kelionė pradėjo darytis jau nebetokia švelni ir lengva; ji jau pradėjo jaustis esanti ir pavargusi, ir pradėjo abejoti, ar ištikrųjų ir verta yra toliau keliauti? Prie visa to — ir jos ryšulys, kurį ji su savimi nešėsi, kaip kodėl pasidarė toks sunkus... Dabar ji tik troško kuogreičiausiai pasiekti Savo Namus, kad ten atleido ir visiškai nuo jos prasišalino... — Vieni iš jų kad čia, kelionėje. Taip truputis po truputį — visa antri žymiai pirmyn nuėję iš pamatų pasikeitė ir toli jo, o tretieji — toli užpakaly pasiliko... Jos kaly pasiliko... Tačiau vis kelionė pagaliau pasidarė tik dėl to — du kumpanišunki ir varginga! — „Tik jona! jai visiškai nebeaptų kelionė yra lengva, kuri nebesiskubindami, iš palengvo keliauja...“ — maš-tė Mažoji Siela.

Taip valanda po valanda laiko slinko — o ji vis dar tebesirado savo kelio-

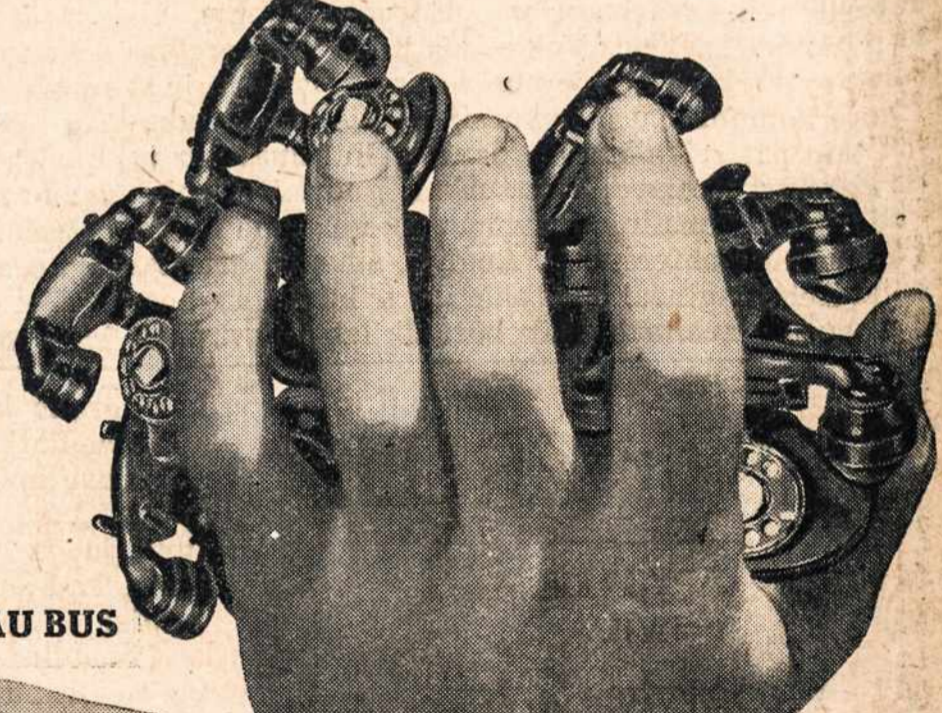
nėje, ir jokios perspektyvos visiškai nebesimatė, kad tą savo kelionę ji greitai galėtų pabaigti. Visi jos draugai, kuriuos ji be pradėdama savo kelionę turėjo — dabar ūmai ją aplėdo ir visiškai nuo jos prasišalino... — Vieni iš jų kad čia, kelionėje. Taip truputis po truputį — visa antri žymiai pirmyn nuėję iš pamatų pasikeitė ir toli jo, o tretieji — toli užpakaly pasiliko... Jos kaly pasiliko... Tačiau vis kelionė pagaliau pasidarė tik dėl to — du kumpanišunki ir varginga! — „Tik jona! jai visiškai nebeaptų kelionė yra lengva, kuri nebesiskubindami, iš palengvo keliauja...“ — maš-tė Mažoji Siela.

Visi lietuviai tėvai maloniai prašomi savo vaikus leisti mokyti j

Marianapolio High School ir Kolegiją

Tai vienintelė mokykla lietuviams berniukams šiam krašte. Ji buvo įsteigta 1926 metais ir jau yra išleidusi daugiau kaip 1100 mckinių. Marianapolio kolegijoje studijuodami, vaikai drauge turi progos gyventi sveikoje, gražioje gamtoje, rūpestingai Tėvų Marijonų prižiūrimi ir auklėjami. Marianapolio kolegijoje veikia Aukštesnioji Mokykla (High School) ir dveji kolegijos metai (Junior College). Mokslas šiais metais prasidės rugsėjo 5 dieną. Tėvai lietuviai kviečiami jau dabar įrašyti savo vaikus į Marianapolio High School ar Kolegiją. Kurie arčiau, tie yra prašomi užvažiuoti, apžiūrėti mokyklą, gauti papildomų žinių. Visų informacijų reikalais kreiptis šiuo adresu: REGISTRAR, MARIANAPOLIS COLLEGE, Thompson, Conn.

Pilna Ranka Dabar...

BET TIKRAI DAR DAUGIAU BUS

U. S. Battles More America

KAI TIK KARO ŽINIOS PAGEREJA, taipgi ir su tuo ir telefono žinios pagerėja, tiems, kurie laukia telefono aptarnavimo.

Vis-gi dėto, prisieis ilgokai palaukti iki gausime reikalingus telefonus įtaisius, kad patenkinus visus aplikantus; bet mes darome viską, kad tik greičiau suteikus aptarnavimą.

Jau netoli trys metai, kaip beveik visus telefonų įrengimus siunčiame karo reikalams, bet dabar pradėjome daryti telefonus ir civiliams žmonėms. Tas reiš-

kia, kad yra jau geras ženklas dalykų pagerėjime, bet tas dar visos problemos nepatenkina.

Nors ir su didžiausia skuba telefonų įrengimai yra gaminami, bet kadangi jų labai daug reikia, taigi taip greitai visų negalėsime aptarnauti. Kada visi įrengimai bus rankose, bet vistiek nemažai laiko užims jų instaliavimas.

Už tai mes negalime pasakyti jums, kada tikrai galėsime jums telefoną įvesti. Tik tiek pasakysime, kad žvilgnis pirmyn sparčiai gerėja.

LIETUVOS PRANCIŠKONŲ ŠV. ANTANO VIENUOLYNŲ
Pašventinimo Metinių Sukaktuvių Dienoje, rugpiūčio 5 d., sekmadienį, 3 val. po pietų, įvyks

MAINE VALSTYBĖJE PIRMOJO,
Nekaltai Pradėtosios švenč. Panos Marijos Seserų Lietuvių Kongregacijos Vienuolyno St. Clare's Villa, Greene, Maine

PAŠVENTINIMAS
Pašventinimo apeigas atliks **JO EKSCLENCIJA PORTLANDO VYSKUPAS JUOZAPAS E. McCARTHY**

Naujasis Nekalto Pradėjimo Seserų Vienuolynas Greene, Me. **IKURTAS LIETUVOS PRANCIŠKONŲ RŪPESCIU.** Jame gyvena seserys, kurios dirba Tėvų Pranciškonų leidžiamame laikraščiui „Šv. Pranciškaus Varpelio“ administracijoje ir kartu rūpinasi Lewistono lietuviškojo jaunimo religiniu ir tautiniu auklėjimu bei lavinimu.

PAŠVENTINIMO DIENOTVARKĖ:
11 val. ryte — Iškilmingos Šv. Mišios su pamokslu Tėvų Pranciškonų Vienuolyno Mount St. Francis, Greene, Maine.
3 val. po pietų — Jo Ekskencijos Vyskupo Juozapo E. McCarty sutikimas ir Seselių Vienuolyno pašventinimas.
4 val. P. M. — Šv. Pranciškaus stovylos pašventinimas Tėvų Pranciškonų Vienuolyno sodnelyje.

Po šventimo apeigų, Pranciškonų Vienuolyno miške, bus **LIETUVIŲ POBŪVIS NUOŠIRDŽIAI KVICIAME**

Amerikos Kunigus, visus Pranciškonų Šv. Antano Vienuolyno Garbės Fundatorius, Fundatorius, Rėmėjus, Geradarius, mūsų Seses ir Brolius Tretininkus-es, „Varpelio“ Skaitytojus, Visus Lietuvius —

Šv. Pranciškaus ir Šv. Antano Mylėtojus Dalyvauti Pašventinimo Iškilnėse.
Tat, Laukiame Atvažiuojant Malonų Svetelių!

LIETUVOS PRANCIŠKONAI.

Naujojo Vienuolyno Atidarymo Iškilmės Rugsėjo 3 Dieną, 10 Val. Ryte, Brockton, Mass.

Įspūdingos Trumpos Atostogos

Kleb. kun. Matas A. Pankus buvo tokis geras suteiktis man trumpas vakacijų.

Pirmadienį, liepos 9, 2:25 val. po pietų atvykau į Boston, Mass. Aplankiau 'Darbininko' įstaigą. Nuširdžiai pasikalbėjome su redaktoriu A. F. Knežiu ir administratoriu A. Pel-džiu. Čia teko susipažinti ir su įžymiais asmenimis, kuriuos prisiminsiu atskirame straipsnyje.

Vakare atvažiuoju pas kun. Pr. M. Jura, Sv. Pranciškaus lietuvių parapijos kleboną, Lawrence, Mass., su kuriuo nesimačiau per daugelį metų. Tas staigus ir malonus susitikimas atskleidžia netikėtus įspūdingus reiškinius.

Važiuojame į Nukryžiuotojo Jėzaus Seselių Vienuolyno Rėmėjų Valdybos suvažiavimą.

Pernakvojus ir antradienį rytą atlaikius šv. mišias, bepusryčiaujant, teko išgirsti gražių staigmenų iš malonaus ir prietelingo kleb. kun. Pr. M. Juro.

Jis, kaip ir kleb. kun. Matas A. Pankus, rūpestingas klebonas ir sumanus administratorius, uoliai darbuojasi šviesiai parapijos ateičiai tikslu pastatyti Lietuvių Centro rūmus, taip labai reikalingus ne tik pačiai parapijai, bet ir visai apylinkei.

Prieš dešimt išvažiavimo pas kun. Pr. Juškaitį, šv. P. M. Nekalto Prasi-dėjimo lietuvių parapijos kleboną, Cambridge, Mass. Čia susitikome su kę tik sugrįžusiu iš Argentinos kun. J. Jakaičiu, MIC. ir kun. J. Kidyku, S. J., ku-

rie su klebonu tą rytą važiavo pas Tėvus Pranciškonus, Greene, Maine.

Iš eilės sustojome pas kleb. kun. Pr. Virmauskį, kuris jau laukė mūsų atvažiavimo ir nuvežimo į Nukryžiuotojo Jėzaus Seselių Naujojo Vienuolyno Rėmėjų Valdybos suvažiavimą svarbiems pasitarimams iškilmingam Naujojo Vienuolyno atidarymui, kuris įvyksta Vienuolyno žemėje, Brockton, Mass., rugsėjo 3 dieną, 10 val. ryte. Tada Jo Ekscelencija arkivyskupas Richard J. Cushing, D. D., laikys pamaldas ir skelbs pamokslą. Sekančiai prasidės parengta programa, pasisvečiavimas, pasilinksminimas, bus užkandžiai ir kitos pramogos. Tikimasi susilaukti kelių tūkstančių lietuviškosios publikos, kuri tą ypatingą dieną suvažiuos iš arti ir iš toli pasidžiaugti puikia gamta ir gerėmis naujai įgytais gražiais Seselių Vienuolyno pastatais, kurie bus ir motiniškieji namai, ir naujokynas, ir prieglauda našlaičiams.

VIENUOLYNO RĖMĖJŲ VALDYBOS SVARBŪS PASITARIMAI

Motina Bonaventūra pasitiko mus ir netrukus pakvietė pietums. Patarnavimas lietuviškas ir nuoširdus. Nuotaika maloniausia.

Po skanių pietų suėjome į salioną. Netrukus pribuvo ir kiti valdybos nariai. Pasisveikinome su kleb. kun. J. Švagždžiu, kleb. kun. S. Knežiu, kun. J. Petrausku, kun. J. Žurom-

Linksminkimės Su Jaunimu

So. Bostono ir Cambridge jaunimas susibūres po Lietuvos Vyčių vėliava rengia šaunų PIKNIKĄ, kuris įvyks Liepos-July 29, 1945, Keistučio Darže, East Dedham, Mass. Vyčiai rengia plačią ir gražią programą: žaidimus, kontestus, dainavimą, dovanų laimėjimus, muzikos — polkas, valcus, sukty-nius ir t. t. Taipgi bus skanių valgių ir gėrimų. Jaunimas nuoširdžiai kviečia visus patriotin-gus lietuvius dalyvauti jų rengiamam piknike ir su jais praleisti dieną atviroje ore, kur bus ne-paprasta proga atnaujinti senas pažintis ir už-megsti naujas. Tai vienintelis mūsų jaunimo išva-žiavimas, kur bus begalo malonų pabuvoti tarp savųjų...

skiu, p-le Julija Yakavonyte ir kitais.

Nukryžiuotojo Jėzaus Seselių Vienuolyno Rėmėjų valdybos pirmininkas kleb. kun. Pr. M. Juras, paprašė kleb. kun. Švagždžio atkalbėti maldą, atidarant rėmėjų valdybos suvažiavimą.

Būta keletas referatų. Tačiau, svarbiausiais referavo kleb. kun. Pr. M. Ju-ras apie Naujojo Vienuolyno atidarymo iškilmes ir sąskridį, įvykstantį rugsėjo 3 dieną.

ISRINKTOS ĮVAIRIOS KOMISIJOS

Vyriausioju to iškil-mingo Naujojo Vienuolyno atidarymo ir sąskridžio šeiminiuku išrinktas kun. J. Petrauskas, gi jo pagel-bininkais kun. St. Knežis ir kun. J. Žuromskis.

Į garsinimo ir kvietimo komisiją pirmininku kiek anksčiau jau apsiėmė klebonas kun. Pr. Juškaitis. Jo pagelbininkais numatyta kviesti: adv. Grigalių, A. Peldžių, J. Kumpą, A. Daukantą, J. Romaną, A. Ivašką, P. Razvadauską, O. Norkiūtę ir F. Grendelytę.

Į priėmimo komisiją įeina šie asmenys: p-nai — Cunys, Gailiai, Kasper, Jakmauh, Seymour, Mašidlauskai, Young, Budreckiai, Zaleckas, Kvaraciejus, Gorman, Jakavonis.

Programos vedėju kviečiamas kleb. kun. F. W. Strakauskas iš Lowell, Mass.

Pamaldoms iš ryto vadovaus kleb. kun. Pr. M. Ju-ras iš Lawrence, Mass.

Tame susirinkime svars-tyta ir "Souvenir Book" iš-leidimas.

Svarbiuose valdybos pasitarimuose vyravo gra-žiausia nuotaika nepaprastas entuziazmas ir žyd-riausia vienybė.

Žymėtina, kad į Nukry-žiuotojo Jėzaus Seselių Vienuolyno Rėmėjų valdy-bą įeina: Jo Ekscelencija Richard J. Cushing, D. D., garbės pirmininkas; kleb. kun. Pr. M. Juras, pirmi-ninkas; kleb. kun. Pr. Juš-kaitis, I vice pirmininkas; kun. St. Knežis, II vice pirmininkas; Julija Yaka-ronis, sekretorė; Motina Bonaventūra, išdininkė; kleb. kun. Strakauskas, finansų sekretorius.

Gi patarėjais yra: kleb. kun. J. Švagždys, kleb. kun. Pr. Virmauskis, kun. J. Petrauskas ir kun. J. Žuromskis.

DIEVO PALAIMA VIENUOLYNUI

Motina Bonaventūra ma-loniai sutiko aprodyti Naujojo Vienuolyno rū-mus, kurie, Dievui laimi-nant, susilauks šviesios ir gražios ateities.

Tai tikra Dievo. palaima naujam Nukryžiuotojo Jė-zaus Seselių Vienuolynui. Jo Ekscelencija arkivys-kupas Richard J. Cushing, D. D., parodė didžiausią palaikymą, perkant Brockton miesto liginę (Brockton Infirmary). Kelių šimtų tūkstančių vertės nuosavybė įgyta už \$65,000.00. Tik reikia Die-

vui dėkoti ir džiaugtis nauja Lietuvių Seselių įstaiga, kurios plačiose patalpose bus motiniškieji namai, naujokynas, profes-ių centras, senelių ir naš-laičių prieglauda. Be pa-statų žemės priskaitoma 62 akeriai.

Iš Motinos Bonaventū-ros sužinojome, kad tre-čiadienį, būtent, liepos 11 dieną iš Elmhurst, Pa. į naują Vienuolyną atva-žiuoja 60 Seselių apsigy-venti, dirbti, aukotis Die-vo garbei ir artimo gero-vei.

Tuo pačiu sužinojome, kad ketvirtadienį, būtent, liepos 12 dieną, Jo Ekscel-encija arkivyskupas Ri-chard J. Cushing, D. D., naujame Vienuolynne atlai-kys šv. mišias, pasakys pa-mokslą ir suteiks palaimi-nimą visoms Seselėms. Ti-krovėje, Dievo palaima nu-žengė Vienuolynui, kuri-am šviečia skaidri ateit-is.

Kapelionu laikinai pas-kirtas kleb. kun. J. Švagž-dys.

Išorėje Vienuolyną puo-šia puikus cementinis už-rašas: Our Lady of Sor-rows Convent.

Džiugu, kad Dievo Apa-vaizda budri ir laimina mūsų Lietuviškos Seseles.

Tačiau, reikia dar pada-ryti būtinų pakeitimų, re-montų. Vienas iš svarbiau-sių, tai kopyčia. Todėl, geros širdies lietuviai ne-sigailėkite duosnių aukų, ir tapkite geradariais,

Paremkite Metinę "Garso" Pramogą

Pirkite Ir Platinkite U. S. Karo Bonų Ir Ženklių Išleidimo Tikietus

Šių metų rugpjūčio 12-tą, Sans Souci parke, Wilkes-Barre, išvažiavime, "Gar-sas" turės didelį U. S. ka-ro bonų ir ženklelių išleidi-mą.

Bus išleistos net septy-nios (7 dovanos), būtent: pirma dovana 50 dolerių vertės U. S. karo bonas; antra dovana — 25 dol. vertės U. S. karo bonas; trečia dovana — 25 dol. U. S. karo bonas; ketvirta do-vana — 10 dolerių vertės U. S. karo ženklelių; penk-ta, šešta ir 7-ta dovanos kiekviena 5 dolerių vertės U. S. karo ženklelių.

Pirkdami karo bonų ir

ženklelių tikietus, parem-site šalies karo pastangas ir paremsite laikraštį — "Garsą".

Kuo puikiau valdybas ir paski-rus narius prašome kuo daugiausia tikiety pirkti ir kitiems parduoti. Jei gau-tų tikiety knygelių pri-trukty, kreipkitės į "Gar-so" administraciją — gau-site daugiau.

Parduotų tikiety stubsus su pinigais gražinkite kaip galima greičiau. Vėliausia gražinimo data rugpjūčio 5, 1945.

Dovanos bus išsiųstos be atidėlio jimo. Sklb.

siųsdami aukas sekančiu adresu:

Sisters of Jesus Crucified
Thatcher Street
Brockton 54, Mass.

O Gerasai Dievas palai-mins visus geradarius ir rėmėjus.
Kun. A. Tamoliūnas.

Tėvų Pranciškonų Misijos
1945 m.

Chicago, Ill. — Visų šventųjų parapijoje, Šv. Onos novena, lie-

pos 17—26 d. — Tėv. Agnelius Krasauskas.

Newtown, Pa. — Šv. Kazimie-ro Seserų vienuolynne, metinės rekolekcijos, rugpjūčio 6—15 d. — Tėv. Juvenalis Liauba.

Waterbury, Conn. — Šv. Juo-zapo parapijoje, Šv. Pranciš-kaus novena ir Tretininkų vizi-tacija, rugsėjo 8-17 d. Tėv. Ag-nelius Krasauskas.

Plymouth, Pa. — Šv. Kazimie-ro parapijoje, 40 val. atlydai, rugsėjo 23-25 d. — Tėv. Juve-nalis Liauba.

Franciscan Fathers
Mount St. Francis, Greene, Me.

Jaunuole,

Jei nori tobulai pasišvęsti Kristui ir artimo labui: Jaunuomenės auklėjimui, spaudos darbams, ligonių slaugymui ir senelių priežiūrai,

STOK

Į Nekaltai Pradėtosios Švenč. Panos Marijos Seserų Lietuvių Kongregacijos Vienuolyną.

SESELIŲ KONGREGACIJA

buvo plačiai išvystę savo veikimą Lietuvoje, kur turėjo 200 seserų su 32 misijomis: prieglaudas, vaikų darželius, mokyklas, moksleivių bendrabučius ir spaustuves.

AMERIKOJE KONGREGACIJA

Seselės pasekmingai dirbo Katalikų Veikime.

turi sekančius vienuolynus: Putnam, Conn., Thompson, Conn., Hinsdale, Ill. ir Greene, Maine.

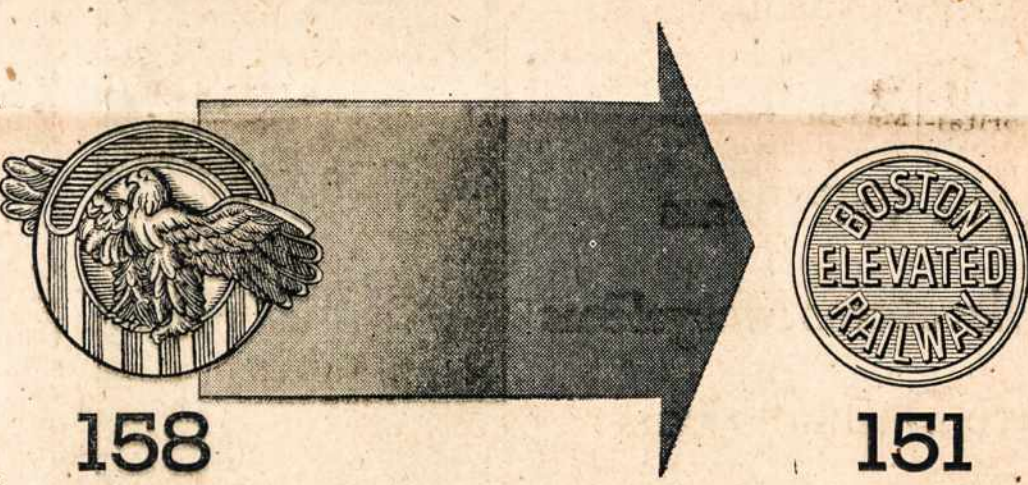
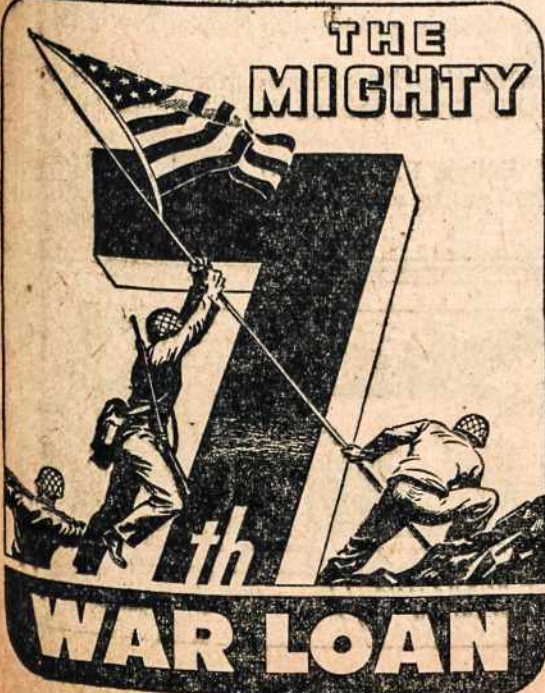
Dėl įstojimo sąlygų prašome kreiptis sekančiu adresu:

Sister Superior

Immaculate Conception Convent

R. D. I., Putnam, Conn.

Piūties didelė, bet darbininkų maža. Tat, prašykime piūties Viešpatį, kad siųstų daugiau darbininkų į Savo didžiąją piūtį!

Iš 158 pirmiau dirbusių Elevated įstaigoje šiandien grįš-tančių iš Karo Tarnybos, 151 iš jų yra nusprendę grįšti į savo seną darbą — Boston Elevated Railway! Tiktai 7 iš 158 pasirinko kitokius užsiėmimus.

Boston Elevated Railway yra gera įstaiga dirbti. Ji nuo-širdžiausiai sveikina grįštančius mūsų karius ir džiaugiasi jų sugrįžimu.

Kita priežastis taipgi, kuria galima pasidžiaugti, kad jie dirbb "EI", dėlto, kad jie galėjo vėl į tuos pačius darbus grįžti. Pašaukimas vyrų tarnybon sumažino mums darbininkų skai-čių, pašunkėjo srovės gaminimas, padidėjo važiutojų skai-čius skubos valandomis, vistiek pajėgėm visus aptarnauti. Karo metu didelį susigrudimą galima palengvinti, grįštant tan pačian darban atitarnavusiems kariams, kurie buvo "Blue Uniform Force" — tas pagerins visai publikai važinėjimą.

BOSTON ELEVATED RAILWAY

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

Ideali miršta tik tada, kada nebėlieka idealistų, kurie mirtų dėl jų, rašo "The Holy Name Journal". Toliau šis laikraštis rašo: "Niekomet negalima bus taip pasakyti apie lietuvius, kurie myli savo kraštą ir savo religiją geriau negu patogumus, geriau negu saugumą, geriau negu patį gyvenimą".

Taip, mūsų broliai ir seserys miršta ir miršta dėl teisybės. Jie yra garbingi idealistai. O mes ką darome jų pagelbai? Jiems trūksta visko.

Mes South Bostono lietuviai būkime idealistai. Rinkime savus idealistus drabužius po visa Bostoną ir neškime juos į šios kolonijos centrus, būtent: Bažnytinę salę, W. 5th St., Dariaus Posto salę, C St., Pilietybių salę, E St., So. Boston.

Antradienį, liepos 17 d., 8:15 val. ryte, nuo lietuvių bažnyčios, W. 5th St., kunigų ir sese-

ry mokytojų vadovybėje, parapijos bernaičiai ir mergaitės keliaus į Nantasket.

Jauna bevaikė pora pageidauja paimti ir augintinius mergaitę ar bernaitį, amžiaus nuo 6 mėnesių iki metų ir pusės. Jei kas žino kūdikėlį norintį gerų namų ir tėvų, praneškite "Darbininko" ofise.

Ketvirtadienį, 7:30 val. vak., bažnytinėje salėje, W. 5th St., bus laikomas susirinkimas būsimam kun. J. B. Rusteikos primicijų bankieto reikalais. Prašomi visi, kurie interesuojasi primicijomis, sueiti į šį susirinkimą.

St. Meinrad Seminarijos Rektoriui rašo kun. Virmauskis, kad šis, kaip klebonas, skelbtų šventimus deakono J. B. Rusteikos, kurie įvyks šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje, rugpj. 24 d., 9 val. ryte, 1945. Šventins J. E. Arkivyskupas R. J. Cushing, D. D.

LANKĖSI

Penktadienį, liepos 13 d. "Darbininke" lankėsi pp. Kazys ir Viktorija Balčiūnai iš Hartford, Conn. Jie perėitą savaitę atostogavo pas pp. J. Jakštus, kurie užlaiko valgomųjų produktų krautuvę, 257 W. 5th Street., So. Bostone.

pp. Balčiūnai yra nuosirdūs "Darbininko" rėmėjai. Ir dabar, atsilankymo proga, paaukojo \$2.00 LDS ir "Darbininko" koncerto fondan. Nuosirdžiai dėkojame!

Šeštadienį, lankėsi p-nia J. M. Tumavičienė su dukterimi mokytoja p-le Irena Jurėnaitė iš Jamaica Plain, Mass. Atsilankymo proga, p. Tumavičienė atnaujino "Darbininką" metams ir įstojo į kun. Dr. K. Urbonavičiaus knygos — Vytis ir Erelis rėmėjas, aukodama knygos fondan \$5.00.

Juozas P. Šlažas,

sūnus Juozo ir Paulinos (Čirvinskaitės) Šlažų, gyv. 682 E. 8th St., So. Boston, Mass, miręs vokiečių nelaisvėje, balandžio 8, 1945 m., Hirshberg, Vokietijoje.

Karo Departamento pranešimu Juozas mirė belaisvių stovykloje dėl stokos ir prasto maisto. Taipgi Karo Departamento reikiška nuliūdusiems tėveliams savo giliausią užuojautą dėl mirties Juozo Šlažo.

Juozas įstojo karo tarnybos sulaukęs 18-kos metų. Juozas gimė lapkr. 25, 1925 m., o į karo tarnybą įstojo gruodžio 10, 1943 m. Armijoje ištarnavo iš viso šešiolika mėnesių ir sulig Karo Departamento pranešimo balandžio 8, 1945 metais atskyręs su šiuo pasauliu, paaukojęs savo gyvybę ant pasaulio teisingos taikos aukuro.

Juozas buvo gimęs ir augęs So. Bostone. Čia išėjęs pradžios mokyklą ir South Boston High School, jis ypatingai buvo įsimylėjęs ir vieną šaką rankų darbo, būtent: Sheet Metal. Jam sekėsi ir jis buvo tuomi labai patenkintas. Juozas buvo linksmas ir draugiškas jaunuolis. Jis priklausė prie Lietuvos Vyčių 17-tos Algirdo kuopos ir visuomet dalyvaudavo susirinkimuose, ypač su savo sesute Emilija.

pp. Šlažai išaugino sūnų Juozą ir dukrelę Emiliją ir kai šiuo laiku Juozas liko šio karo auka tėveliams paguoda liko jų viintelė dukrelė.

p. Juozas Šlažas paeina iš Lietuvos, Pumpėnų par., Biržų apskr. o Paulina iš Pasvalio irgi Biržietė. Juozas atvyko į šią šalį 1912 metais. Dalyvavo Pirmame Pasauliniame kare ir šiandien yra Pirmojo Pasaulinio karo veteranas. p. Paulina Čirvinskaitė atvyko į Ameriką po Pirmojo Karo į South Bostoną. Čia susipažino su karo veteranu Juozu Šlažu ir jūdvių širdelės atjautė viena kitą, kad štai ar nebus šis manasis ir ši manoji. Susitaria. Apsiveda. Sausio 28, 1923 metais, šv. Petro par. bažnyčioje jiedu buvo surišti amžinuoju moterystės Sakramento ryšiu ir juos Dievulis palaimino sūneliu ir dukrele. Nors neilgai jie džiaugėsi sūnaus Juozo su jais buvimu, bet jie raminasi, kad tai buvo tokia Aukščiausiojo valia.

pp. Šlažai gavę žinią iš War Department, Washington, D. C., kad jų sūnus miręs, tuojuos už-

MOČIUTE

Kas ten verkia, kas ten guodžias Kas taip gaudžiai aimanuoja, Ar eglėlė godas audžia, Ar jos šakos taip smuikuoja?

O ne eglė, siūbuonėlė, Ne šakelės smuikais verkia — Tai močiutė sengalvėlė, Baltą rožę taurėn merkia.

Gavo žinią, telegramą, Karo vyrų parašytą — Kad minėjo sūnus mamą, Kai jis mirė ankstų rytą.

"Motinėle, mylimoji, Sudie, mano žilgavėlė! Jau, nebręšiu, tau geroji, Pataisyti pagalvėlė.

"Gilią žaizdą atrakinęs Kraujo raktais—nesuspėsiu... Juodą žemę apkabinęs, Tave, mama, vis minėsiu.

"Tik neverki, motinyte, Tik neverk, neverk, geroji! Man čia gera, širdužytė! — Akmenėlis šale stovi.

"Mano žodį, motinėle, Išraudos beržo šakelės... Mano krauju agulonėlės — Šiauryns laukuos, lapeliais.

"Ir, tu mano, motinyte, Neklausk, niekad mano kapo! Mūs čia kaulai sumaišyti, Kaip nevieno medžio lapų.

Ak, sudie, sudie mieliausia! Mano lūpos tirsta, tyla... Tik neliūk, neliūk, brangiau-Lai į dangų mintys kyla." [sia,

Bet ji šaukė, ji vaitojo, Juodą žemę išbučiuavo... Baltoms rožėms ją apkiėjo, Ir ne mylioms ją skaičiavo.

Visur grabas, visur kapas, Kur ji stovi, kur ji eina: — "Motinyte, aš tik lapas!" Beržai ošia skaudžią dainą.

Marija Aukštaitė. "N. L."

prašė už mirusį sūnų gedulingas šv. mišias, kurios buvo atnašautos liepos 9 d. ryte. Taipgi buvo užuojautos užprašytų šv. mišių, giminių, pažįstamų ir prietelių. Pamaldose prisirinko pilnutėlė bažnyčia žmonių ir iš First Service Command būrys karių.

Šiandieną mums lieka prisiminti anas karų lauke mirusiųjų aukas savo maldose, o tai yra didžiausia užuojauta mirusiems. Teilsisi Viešpaties ramybėje! Km.

ĮVAIRUS SKELBIMAI

PARSIDUODA namas su 13 kambarių su baldais (furnished). Įeigos padengia išlaidas. Galima pamatyti ketvirtadieniais (Thursday) visą dieną. Atsišaukite 88 M St. arti 4th ir Broadway, So. Bostone.

PAIEŠKAU savo trijų dėdžių, mamytės brolių: Juozą Miką ir Jurgį Gurevičių, kilusių iš Potpilekalnių kaimo, Kalvarijos valsčiaus, Suvalkų apskr. Gyveno pirmiau Shenandoah, Pa. ir rodosi, Shamokin, Pa. Labai prašyčiau atsiliepti, nes esu be galo išilgusi. Jei kas žinotumėte apie juos, prašome pranešti sekančiu adresu: Miss Anna M. Sakalauskaitė, 575 W. End Ave., Apt. 11 C., New York, N. Y. (13-17-20)

Užsisakykite Toniko Pas Mus
Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams.
Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave., Islington Mass.
Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Vytė M. Kleponytė, 17-tos Algirdo kuopos, South Boston, Mass., narė, rengiamojo Vyčių pikniko viena iš rengimo komisijos darbuotojų, nuosirdžiai kviečia jaunimą ir senimą atvykti į jaunimo vasaros linksmybių saskridį.

Sugrįžo Poilsui Karys Žemaitis

Šiomis dienomis sugrįžo iš karo tarnybos poilsui St. Sgt. Juozas Žemaitis, kurio tėveliai

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS SVC.
Pirminkė — Eva Markšienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298.
Vice-Pirminkė — B. Gallūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — B. Cunienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway—1284-W.
Izdininkė — Ona Stanulūnaitė, 177 West 7th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona Mišgirdienė, 945 E. Broadway, S. Boston, Mass.
Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 val. vakare. Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

pp. Krisius ir Ona Žemaičiai gyvena So. Bostone. St. Sgt. Juozas yra vedęs. Jam tikrai yra malonu kartu su savo žmonele ir vieny metų sūneliu ir tėveliais praleisti 30 dienų. Karo tarnyboje jis išbuvo apie 4 metus, o Vokietijoje 7 mėnesius. Kitas pp. Žemaičių sūnus, būtent, Zigmas yra taip pat karo tarnyboje. Dabar randasi Floridoj.

LANKĖSI

Firmadienį lankėsi karys Corpl. Jonas Šnaideraitis su žmona iš Brooklyn, N. Y. P-nas Šnaideraitis iš profesijos yra mokytojas, baigęs Klaipėdoje mokytojų seminariją. Atsilankymo proga, pasipirko dainų knygele — "Vai Lėkite Dainos".

ŠV. ONOS NOVENA

Jau išėjo iš spaudos NOVENA prie ŠV. ONOS ir Stacijomis. Išleido Tėvas Gabriėlius Maria Jaskal, C. P. Šių knygučių gali- te gauti Darbininko adminis-

Vytytis Staskūnas,

18-tos kuopos, Cambridge, Massachusetts narys, vienas iš Vyčių PIKNIKO rengėjų, kuris įvyks liepos-July 29, 1945, Kęstučio darže, E. Dedham, Mass., ragina visus lietuvius ir lietuvaite atvykti į jaunimo pramo-

gą. tracijoje. Knygutės kaina 15c. Su užsakymu įdėkite į konvertą 15c. ir pasiųskite, DARBININKAS, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. ir tuojau gausite minėtą knygutę.

ĮVAIRUS SKELBIMAI

PARSIDUODA 7 NAMAI — 18 šeimynų ir 2 štorai, E St., So. Boston, Mass. Netoli Broadway. Rendoris neša \$310. per mėnesį, prekė \$12,500.00. Kreipkitės į ofisą — R. J. Vasil, 409 Broadway, Room 4, South Boston, Mass. (8-13)

PARSIDUODA NAMAS

So. Bostone, 76 Broadway, kamps A St., 6 apartamentai su šilima, 1 taverna, 1 barberšapė, geros pajamos, kaina prieinama, nes reikia dalintis palikimą. Agentų nereikia. Telefonuokite: ALG-2039. 29-17

PARSIDUODA 3 šeimynų namas, 74 Dix St., Dorchester, Mass., po 6 kambarius. Visi moderniški įrengimai. Atsišaukite — 17 So. Monroe Terr., Dorchester, Mass. ant 1 lubų. (7-22)

Factory to you
Monuments \$85.00 up
Markers 32.00 up
All lettering and delivery anywhere in New England
Write for catalog
Memorial Granite Co., Inc.
159 Hancock Street
Quincy, Mass.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus
MOTERIS PAGELBININKĖ
Lietuvių Graborius ir Balsamuotojas
Turi Notaro Teises
254 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUTH Boston 2590
Sūnaus gyvenamoji vieta — 838 Dorchester Ave.
Tel. COLumbia 2587

CASPER HOME
FUNERAL HOME
187 Dorchester Street
South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermainis Dykal
Tel. SOU Boston 1437
SOU Boston 3960

ZALETSKAS HOME
FUNERAL HOME
564 East Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia Šermainis dykal
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815
SOU Boston 2609

DAKTARAI

Tel. TROWbridge 6330
J. Repshis, M. D.
(REPŠYS)
Lietuvis Gydytojas
278 HARVARD STREET
Kampas Inman arti Central Sq.
CAMBRIDGE, MASS.
Ofiso Valandos 2—4 ir 6—8.

ĮVAIRUS SKELBIMAI

A. J. NAMAKSY
REAL ESTATE & INSURANCE
414 W. Broadway
South Boston, Mass.
Office Tel. So. Boston 0948
Res. 37 Oriole Street
West Roxbury, Mass.
Tel. Parkway 1233-W

Pristatome Vyną, Alų ir Toniką

Mes turime 11-kos rūšių alaus, įvairių vynų ir tonikų. Šiuos gėrimus pristatome į namus: vestuvėms, krikštynoms, parėms ir piknikams. Skubus patarnavimas. Šaukite:

BORIS BEVERAGE CO.
J. ARLAUSKAS — J. SKENDELIS, Savininkai
220 E St., Tel. SOU 3141, So. Boston, Mass.

Geriausia Užėiga Vyrams ir Moterims yra SOUTH BOSTON CAFE

VINCAS BALUKONIS, Savininkas

Pagamina gerus lietuvišku pietus, užlaiko geriausį alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.

258 West Broadway, South Boston, Mass.

Tel. SOU. 4645
New Styles
Take advantage of CASPER'S morning SPECIAL \$10.
Soft., Cream-Oil Permanent \$8. Includes shampoo, Cutting and Individual hair Style.
Special from 8:30 A. M. to 10:30 A. M.
Other permanents from \$5. to \$50.
Luxurious Waves Set While You Relax in Glamorous Surroundings.
at
CASPER'S BEAUTY SALON
738 E. Broadway, South Boston, Mass.
Experienced Manicurist always present
No Appointment Necessary
Hours 8:30 to 5. Open Thursday Evenings

Home!
PIRMUTINĖS DŽIAUGSMO VALANDOS JAU PRABEGO!
Kareivis išėjo laukan pakvėpuoti tyru oru...
Jis vienas pozuoja prie vartų... "Tai taip", kaip malonu pasidžiaugti Naujosios Anglijos kraštu. "Namai!"
Pažvelkite, kaip gražiai atrodo senos bažnyčios bokštas mėnesienoje. Toliau gatvėje yra sena drauginga vaistinė, o užpakalyje jos laikraščio ofisas, kuriame jis dirbdavo.
Vėl bežiūrint į namą jo pulsas smarkiau pradėjo mušti! Jam namas, tai kaip kokis sapnas... eglės... puikl tvora... graži pasoda... viskas kaip puiku.
Rodosi, nei priešakinių vartelių girgždėjimas nepasikeitė...
Inšurinas Padidėjo 1944 m. \$9,437,018. Viso \$129,220,006. Perviršija Įeigos Skolas \$2-310,866, iš kurių U. S. Bonų yra \$16,633,846. Cash Bankose \$501,000.
JAY R. BENTONą Prezidentas.
NAMŲ OFISAS
Congress & Franklin Sts., Boston, Mass.
Boston Mutual Life Insurance Company

Literatūros Skyrius

Veda — Antanas Vaičiulaitis

Liaudies Rašytoja Žemaitė

(1845–1921 m.)

Jos Gimimo Sukaktį Minint

I. GYVENIMAS

Tęsinys

Būdama be galo tiksliai stebėtoja ir nemėgstanti fantazijos ar pagražinimų, Žemaitė mūsų kaimietį nupiešė su visu realistiniu ryškumu ir tikrumu. Šiuo atžvilgiu jos raštai yra ne tik meno knyga, bet ir visuomeninis dokumentas mūsų praėjusių dienų tikrove ir žmogui pažinti, — daugiau išorinei to žmogaus išraiškai, jo būsenai, kalbėjimui, negu jo sielos gilesnės atmainoms. Ne tiek išoriškai tipingą, kiek sielos lietuvių kaimietį jau vėliau su nepalyginamu išžvelgimu mums atskleidė Vincas Krėvė.

Šalia tipingai lietuviško žmogaus ir jo kaimietiškos apyvokos, Žemaitė be mažiausio nepalankumo pasiliekia kitu mūsų liaudiškuoju brožu savo apysakose: tai josios raštų kalba. Retas kuris mūsų autorius gali ją pasivyti žodžių turtingumu ir liaudies išsireiškimo įvairumu bei suderinimu su kiekvieno vaizduojamo asmens būdu. Jos apysakos buvo, yra ir bus gausus aruodas mūsų kalbos tyrinėtojams ir švaraus, lietuviško žodžio brangintojams. Kalbininkai ne nuo šiandien tą jos ypatybę pastebėjo ir pilnomis rieškučiomis iš jos lūpų semėsi sau reikalingų pavzdžių.

Tas jos žodis yra tiek savas ir toks naturalus, kad užtenka jos rodo-

miems žmonėms tik burną praverti, kai išgirsti gražiausius, ligi nago juodymo liaudiškus ir nepamainomai lietuviškus išsireiškimus, palyginimus, vaizdus, pašnekesius, sąmojus ir išminties gabalėlius. Prieš ją taip vykusiai ir turtingai mūsų liaudies kalbą gal tik Valančius yra pažėręs mums.

Žemaitė nebuvo menininkė tokio plauko, kad pastebėtų gyvenimą kombinuotą, matytų vaizdus ir patyrimus sintetintų į

OI ŽIRGE

Oi žirge, žirge,
Žirge juodbėrėli,
Oi ko nusižvengei
Vėlai vakarėli?
Oi ko aš nežvengsiu
Vėlai vakarėli,
Kad širdelė jaučia
Tolimą kelionę.
Ant Nemuno kranto
Kareivis gulėjo,
Pakėlęs akeles
Į dangų žiūrėjo.
Kelkis, kareivėli,
Kelkis, raštužėli,
Jau tavo pulkelis
Viešu kėliu traukia.
Tegul jie sau traukia,
Tegul sau dainuoja,
O mano galvelė
Saldaus miego nori.
Nepakeliu kojų,
Nė baltų rankelių,
Negaliu rašyti
Mergelėi laiškėlio.
Prašyčiau paukštelės,
Raibos gegutėlės,
Kad ji surašytų
Mergelėi laiškėlį.

glaudžius ir galingus kūrybos pastatus, arba įvykių eigoje ieškotų gilaus ryšio, nusišėtos prasmės ar minties. Jos raštuose mistinis pradai ar religiniai išgyvenimai visai neturi vietos. Ji buvo grynai aplinkinės tikrovės stebėtoja ir atžymėtoja. Ką ji matė, atjautė ir patyrė, tai ji savo plunksna paženklino, kartais savaip perausdama gyvenimo faktus. Kadangi jos akis buvo atidi ir jos gyvenimo vargas nemažas, tai ji savo vaizdus nupiešė su dideliu tikrumu, smulkmeniškai ir iš širdies. Toji jos širdis buvo jautri, bet jos raštuose maža terastume moteriai kaip ir įprasto sentimentalumo ar gaudumo: ten nenutraukiamu siulu praeina niūri mūsų dienų pilkuma, nepasaldinti vargo paveikslai ir tik retkarčiais prasimuša giedresni šyptelėjimai. Bet geriausiai jai sekėsi duoti juodus tipus ir tokią pat tikrovę.

Vėlesniuose raštuose ji išsimuša iš šio pirmųjų objektyvaus stebėjimo, blaivaus, pilkos tikrovės pasakojimo ir pasinėša į idėjinį klausimų orovę, kurioje autorė jau sprendžia ir teisia, o ne vien tik aplinkinę buitį ir žmones vaizduoja. Apie pastarąją jos linkmę V. Mykolaitis Putinas sako: "Žemaitė

SAULĖ

Miela saulyte, Dievo dukryte,
kur taip ilgai užtrukai,
kur taip ilgai gyvenai,
nuo mūsų atstojusi?
Po jūrių po kalnelių
kavojau siratėles,
suširdžiau piemenėlius, —
daug mano dovanėlių.
Miela saulyte, Dievo dukryte,
kas rytais vakarėliais
prakūrė tau ugnelę,
tau klojo patalėlių?
Aušrinė, Vakarinė:
Aušrinė — ugnuzėlė,
Vakarinė — patalėli,
Daug mano giminėlių.

neturėjo pakankamai išmokslinimo ir literatūrinio pasiruošimo, kad būtų galėjusi harmoningai, meniškai derinti idėją su kūrinio medžiaga, kad būtų sugebėjusi įtikinti, nenušidėdama nei gyvenimo nei meno tiesai".

Nepaisant to, šiandien Žemaitė yra lietuvių literatūros klasikė, vienas iš stipriųjų savo šalies garbės šulų. Toki jos kūriniai kaip "Petras Kurmelis", "Sutkai", "Marti", "Rudens Vakarai", "Velnio vestuvės, velnio ir laidotuvės" yra klasiniai mūsų literatūroje. Išaugus iš kaimo vargų, ji beveik nepatyrė svetimų raštų įtakos, ir užtai ji grynčiausiai perduoda lietuviškojo pasakotojo sielą. Ji yra išimtinai lietuviškas augalas, ir kaip toksai mus pasiekė per savo knygas: tai kiauurai savas žmogus, savas siela ir savas atvaizduotasis gyvenimėlis, pilkas, vargingas ir toks tipingai mūsų laikams.

A. Vaičiulaitis.
(Pabaiga)

Užtrauksim Naują Giesmę

Užtrauksim naują giesmę, broliai,
Kurią jaunimas tesupras!
Ne taip giedosime, kaip lig šiolei,
Kitas mąstysime dūmas.

Drąsiai, aukštai
Pakils balsai:
Išauš kita gadynė!
Užgims darbai,
Prašvis laikai.
Pakils jauna tėvynė!

Aušra naujos gadynės teka,
Nušvis ir saulės spinduliai;
Juk nujautimas širdžiai šneka
Taip aiškiai, linksmai ir saldžiai.

Drąsiai, aukštai...
Numesk, tėvynę, rūbą seną,
Kurį užvilko svetimi!
Jį meilės kerštas tekūrena
Tėvynės meilės ugnimi!

Drąsiai, aukštai...
Į darbą, vyrai! Šalį jauną
Prižadins meilės rytmetys.
Galybė meilės viską griaua,
Žiemos ledus ji suardys.

Drąsiai, aukštai...
Ranka mus spaudžia geležinė,
Krūtinę apkala ledais:
Uždekim meile sau krūtinę!
Į kovą stokim milžiniais!

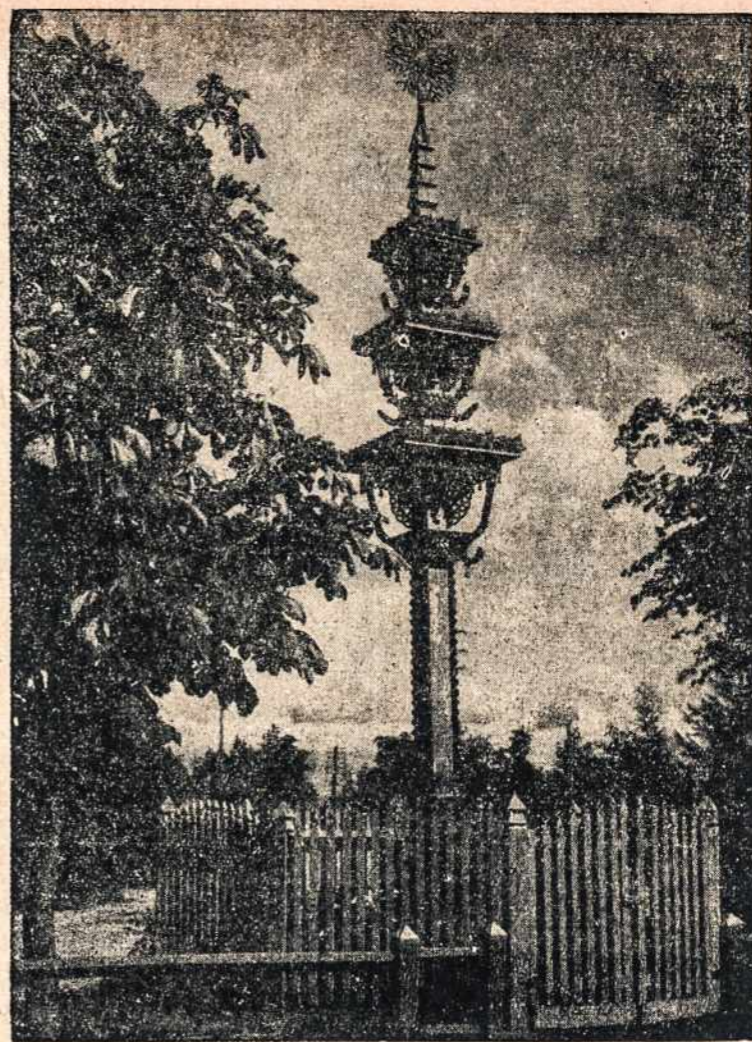
Drąsiai, aukštai...
Tas ne lietuvis, kurs tėvynę
Bailiai, kaip kūdikis, apleis,
Kursai pamins, ką bočiai gynė
Per amžius milžinų keliais.

Drąsiai, aukštai...
Tas ne lietuvis, kurs jos būdo,
Jos žemės dainų nemylės;
Neverks, kad patys sūnūs žudo,
Kes verta meilės ir garbės.

Drąsiai, aukštai...
Tas ne lietuvis, kurs dar bijo
Atsižadėt sapnų nakties,
Kurs bėgs nuo žygių, kalavijo,
Kursai didžiais darbais nešvies.

Drąsiai, aukštai...
Į darbą, broliai, vyrai! Vyrai,
Šarvuoti mokslu atkakliai!
Paimsim arklą, knygą, lyrą
Ir eisim Lietuvos keliu.
Drąsiai, aukštai...

Maironis.

Kuomet jausmai ir žmogaus paskyrimas
Veda karionę, gyvenimą laužia;
Sielą gi vargin dangaus išsiilgimas,
Ar abejonė tikėjimą graužia:
Skubink prie Kryžiaus—ten Dievo galybe
Priešų didžiausią nuveiksi daugybę!

Kuomet patrakę nelabėliai žmonės
Žodžiu ir darbu žudys tavo vieką,
O, po sunkiąja našta tos karionės
Alpdams, nerasi paguodos pas nieką:
Skubink prie Kryžiaus—ten našatą padėsi
Ir pasilsėsi ramybės pavėsyj! M. Gustaitis.

PETRAS KURMELIS

(Tęsinys)

Zolys, suvokęs Marcelę, įsivedė į vidų. Petras net nustebo; čia ne kokia Marcelė, bet jau visa Marcė: augalota, stambi merga; matyti, staiga išdrėbusi į stuomenį, nes ir drabužiai jos ankšti; į bliuzelę vos įsispraudusi, kuone sprogs-ta; rankovės vos už alkūnės. Galva plaukais apsi-pešusi, paviršiais truputi sudailinta; sijonas taip patrupėjęs, jog nedengia nė apyjuodžių basų kojų.

Zolys šnekino, lagino Marcelę, o ta, galvą nuleidusi, paniūromis žiūrėdama, vyprojo.

— Ko čia tamsta šnekini? — tarė motina. — Vaikas nedrąsi, maža kas prie mūsų teuzėina, nepratusi su svetimais; labiausiai vyrų drovis, nedrįsta nė išsižioti.

Petras ne labai tesistebėjo į mergą, nes turėjo ligi valios kalbos su tėvu apie ūkį, javų kainą, uždarbius po mišką, savo rankų darbą, ir t. t.

Zolys, prisivedęs Marčę arčiau stalo, merkė ir merkė Petriui šnekinti ją. Tas vos sumojo paklausti: — Ką dabar darbuojies, tamstele?

— Begu tamsta nežinai? — užsišoko motina. — Juk moteriškės darbo nėra ko parodyti. Nors nedidelis mūsų gyvenimas, o darbai vis tie patys — plasnosi, plasnosi, kaip plestėkė, apie apyvoką, gyvulėlius, o ir stakles vakar teišmėtė-me: buvo ir austi vienas kitas galelis. Aš nebepaslenku, tėvas po mišką, visi darbai jai vienai.

Tėvas tuo tarpu, pasitraukęs Zolį, prižadėjo jam dvi ašis medžių, kad tik kaip norint supirštų.

Pavakariop Kupstys palydėjo svečius, o motina su Marce, pasilikusios troboj, ginčijosi:

— Beprotė tu! — vaksijo motina. — Tu nieko neišmanai, kokia tau laimė atsitinka! Kas tau bėdos? Visko pilnas gyvenimas. Bene rūpės darbas dirbti arba vargas vargti? Atsisėdusi sau, kaip ponija, mergas bevarinėsi.

— Gali sau pati eiti, kad taip tinka tas persėnėlis, pajuodėlis! — prorėksmais murmėjo Marcė. — Tuščia jo turtų ir gyvenimo! Nenuvarysite manęs už to kūtvailes, kad jūs nesulauktumėt! Tarsi negau-

NORS VĖTROS

Nors vėtros užia aplink mus,
Tu, drauge, būk ramus!
Jei tarpe mūs vienybė bus,
Nieks mūsų nepražus.

Nebaisios mums yr' audros tos,
Kariai mes amžių įgulos;
Jei darba, ei, draugai,
Mūs ateitis — tikrai.

Tėvynė mūs, jei dora bus,
Per amžius nepražus,
Darbais sulauksim palaimos,
Nors būsime kapuos.

Drąsa, vienybė, išmintis
Visus mūs priešus išblaškys.
Drauguži, ei, drąsiai,
Kelk vėliavą aukštai!

Pirmyn, pirmyn, jauni draugai,
Saulėti mūs takai!
Geriau mums karžygiu numirt,
Neg Judo grašį imt.

Kas surakint gal dvasią mūs,
Jei mūsų širdys skaisčios bus?
Į saulę, ei, draugai,
Pakiškim kaip arai!

siu jaunesnio?

Tėvas pareidamas nugir-do Marcės kalbą, ir tas užniko bartis:

— Dar tu juokies tokiu žmogum! Tu jo vyženos neatstoji! Kad tik tave imtų: rankas kojas nubučia-vusi gali už jo eiti!

— Gali, gali, kad nori, pats keliauti! — rėkdama barėsi Marcė, — o manęs varu nenuvarysite, ir gana! Stačiai sakau.

— Ar tu dar zambatysi?! Neužteko dar tau aldadra! aldadra! po mišką be kokio darbo! Kai pakliūsi į vyro nagus, išpers kailį, kauk-dama imsies darbo!

— Papūskit į nosį! Pėri-mu dar, mat, baugins! Ver-čiau eisiu ir pasikarsiu!

Tai sakydama Marcė spruko pro duris, nes nu-žliebė, jog tėvas pančio graibstos.

Marcė drožė stačiai į mišką. Motina, žiūrėdama pro langą, perspėliojo tė-vą:

— Kam taip reikia gas-dinti vaikas? Gali į ligas išvaryti. Eina, antai, sta-čiai į mišką. Kad taip ras-tum po šaka betintaluo-jant?..

— Nebijok, netintaluos... Pranukas nutrauks! Be-slankioja, žinoma, po miš-ką...

Rudenop... Nebėra siū-buojančių javelių nei kve-piančių žolelių; pievos nu-skustos, dirvos pilkos ir nurudavusios, miškai nu-liūdę; tik po daržus dar ža-liuoja. Šis tas iš daržovių kenčia šaltus lietus ir vė-jus.

Moteriškosios dabar jau prūnija po daržus, velka kukšteroms arba kretilais, pila į pastoges kopūstus, batvinius, gelbuodamos nuo supuvimo.

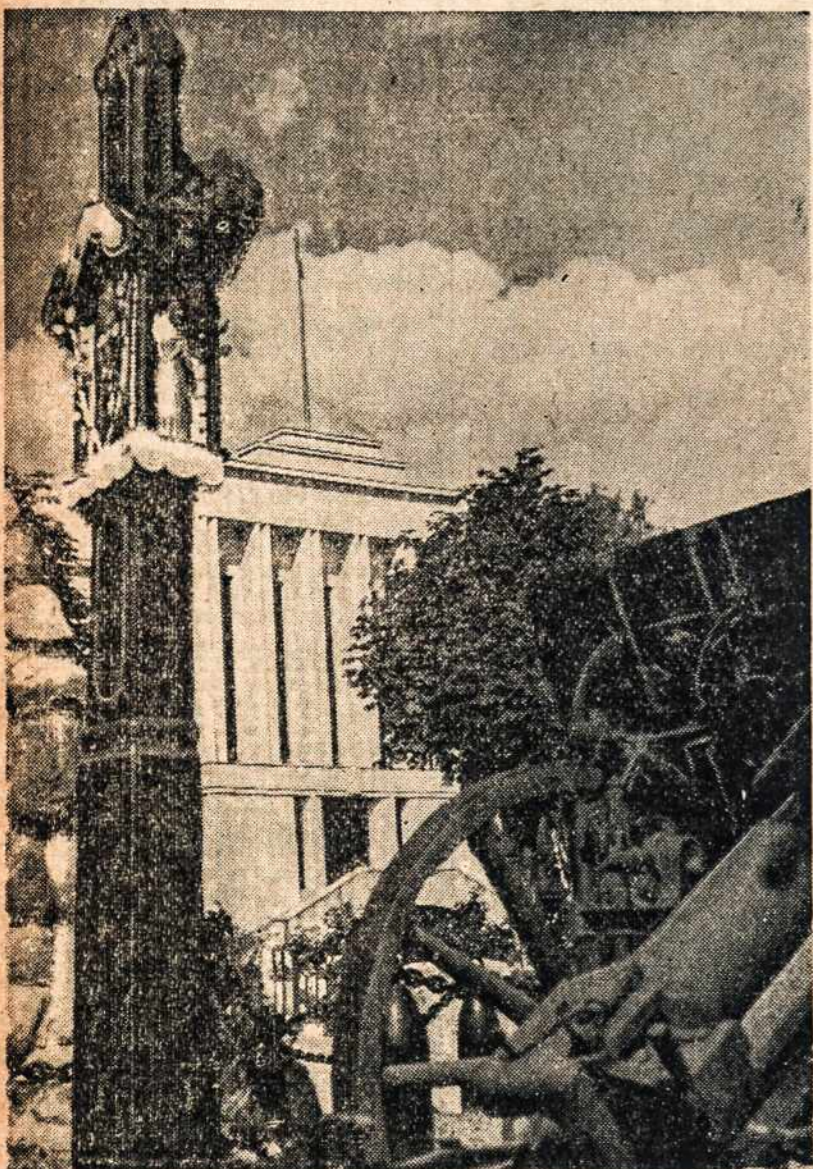
Kurmelio daržų dar niekas nejudina: visi dar po bulves tebevargsta. Pama-nius apie darbus, Petriui net plaukai ant galvos šiaušiasi: visi daržus jau nusivalė, o jų dar bulbės nenubaigtos.

— Kas žino, kas čia šjmet yra? — laužė sau galvą Petras. — Toksai darbu nenuosaikumas!.. Bėda, niekas ir nesistelgia pas-kubėti. Vaikis vienas vis gaisa po jaują. Viena beria ar dvi, vis ligi vakaro užtenka darbo. Mergos knyburiuoja bulbėse, dai-nuoja, dantis rodo... Nėra kam paraginti. Ko turi skubėti? Mano šeimninė, kaip viešnia, būsis nema-tanti. Penkta savaitė, jau galėjo išsiilsėti po vestu-vių... Man kitoki darbai. Ir tai užpuoliau bekepant gulbes jaujoje. Juk sausų neėda, turi būt, sviesto pa-gauna.

Žemaitė.
(Bus daugiau)

GIVE NOW... GIVE MORE **KEEP YOUR RED CROSS AT HIS SIDE**

Lietuvos žemės pastatai, kryžius ir ginklai. Lietu-vis nuolat budėjo savo žemės sargyboje ir meldėsi prašydamas Dievulio laiminti kraštą ir gerbūvį. Šian-diena priešai išgriovė ramų lietuvių gyvenimą ir jų šventenybes išniekino... Paliko laisva lietuvių siela, kurios nieks nepavergs...